ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 228 (4478) П'ЯТНИЦЯ, 28 ЛИСТОПАДА 2008 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Президент не хоче, щоб країна була донором для іноземних усиновлювачів

Про це Віктор Ющенко заявив на першому Всеукраїнському форумі усиновлювачів, який відбувся вчора у Києві й зібрав близько 800 учасників.

— На сьогодні в деяких регіонах України рівень національного усиновлення є нижчим за іноземний. Це свідчить не про фінансові проблеми нашого суспільства, а про наші моральні проблеми, я закликаю проводити ще більшу роботу, аби достукатися у кожну родину і якнайшвидше подолати ганебне явище дитячого сирітства, — зазначив В. Ющенко.

СТОР. 2

Шахтарі зустріли новий рік

Річне завдання із видобутку вугілля — три мільйони тонн палива — виконало державне підприємство «Макіїввугілля», ставши першим у міністерстві вугільної промисловості об'єднанням, яке досягло такого результату. Без перебільшення можна стверджувати, що гірники зачекалися успіху: тривалий час макіївські шахти переслідували невдачі та надзвичайні ситуації. А тепер лише за десять місяців цього року в об'єднанні видобули на 797 тисяч тонн більше, ніж за такий само період минулого року. Останні тонни в рахунок річного плану доручили видати на-гора колективу шахти імені Кірова, де ще в жовтні завершили виробничу програму 2008 року, **інформує наш власний кореспондент у Донецькій області Ліна КУЦ.**

«За бажання уже скасували б подорожчання, а то тільки голову морочать»

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Учора одразу кілька пікетів розгорнулося на площі навпроти будівлі Київської міської ради. Перекрикуючи одне одного та майже повністю паралізувавши рух на тротуарах, одні вимагали зменшити тарифи на проїзд у громадському транспорті, інші ж, навпаки, — закликали зберегти сьогоднішні ціни. Треті просили столичну владу зупинити «геноцид малого бізнесу». Під останніми гаслами зібралося кількадесят підприємців із столиці. Вони переконані: своїми діями із знесення малих архітектурних форм, підняттям орендних ставок на землю та створенням, так би мовити, єдиного комунального підприємства столичних підприємців влада намагається знищити малий та середній бізнес.

СТОР. 6

КОРОТКО

- Ізмаїльські портовики в Одеській області повернулися до повного робочого тижня.
- У Луцьку студент-медик раптово помер у басейні під час занять фізкультурно-оздоровчим плаванням.
- На Львівщині завершилась початкова конференція з планування тактичного навчання аеромобільних підрозділів «Козацький степ-2009».
- Розслідування обставин трагедії на шахті «12-та Західна» взято під контроль депутатами Луганської обласної ради.
- Китайський суд засудив вісьмох африканських наркодилерів до смертної кари.

За повідомленнями Укрінформу.

На місці універмагу — руїни і згарище

Такий вигляд зараз має колишня будівля центрального універмагу в Макіївці, що на Донеччині. Пожежу, яка спалахнула тут уранці в середу, гасили майже вісім годин. Дим, що піднімався над універмагом, було видно далеко в місті. «Горіли два поверхи, «стріляв» дах, видовище моторошне», — поділилися враженнями із кореспондентом «Голосу України» один із очевидців.

ПРОДОВЖЕННЯ НА 6-Й СТОР.

Фото надане Центром пропаганди ГУ МНС України в Донецькій області.

ПОДІЇ

Легше завбачити погоду, ніж курс долара

Гривня продовжує бити свої ж рекорди падіння. Вчора офіційний курс національної валюти сягнув найнижчого за свою історію показника — 6,74 за долар. Але купити американську валюту в обмінниках, як і раніше, практично неможливо. Щоб збити шалений попит на валюту, Нацбанк скасував свою вимогу продавати готівкову інвалюту за курсом не вище 1,5 відсотка від офіційного і планує дозволити українцям платити відсотки за валютними кредитами у гривні. Скільки триватиме неприємне «піке» гривні й що з цим робити, обговорювали вчора на конференції в Києві представники НБУ, банкіри та експерти.

Фінансові аналітики стверджують, що найближчим часом зниження курсу долара не варто очікувати. Щоправда, про нижній поріг національної валюти єдиної думки немає. Так, одержавши від Світового банку кредит, уряд перерахував курс по 6 грн. А на міжбанківських торгах вдень угоди укладалися по 6,97—6,98. А експерти говорять у короткостроковій перспективі про реальну ціну американської валюти в 7—8 грн.

Ставка за транзит — інструмент торгу щодо ціни за газ

З наступного тижня продовжаться офіційні україно-російські газові переговори. А поки що компанія «Нафтогаз України» вирішує питання з поверненням заборгованостей і має намір говорити з Москвою про підвищення ставки на транзит газу в 2009 році. **Про це повідомив журналістів голова правління «Нафтогазу» Олег Дубина.**

«Ставка є інструментом торгу на сьогоднішній день. Якщо мене тягають, я відповідаю тим же», — наводить слова Олега Дубини «Коммерсантъ-Украина». Відповідаючи на запитання, чи не програє Україна в разі зростання цін на газ і ставки транзиту, він зазначив: «Програє. Тому я кажу, що треба виконувати міжурядову угоду між прем'єрами, за якою ціна зростатиме поступово». При цьому ухилився від відповіді на запитання, чи влаштує Україну ціна на газ у 230 доларів за тисячу кубометрів, сказавши, що «ми ще поторгуємося». Тим часом у «Газпромі» стверджують що умовою відстрочки переходу на європейські ціни є погашення боргу, і ця умова не виконується українською стороною.

Пекло в елітному районі Мумбаї

Другий день поспіль світ живе подіями, що сталися ввечері у середу в Мумбаї (колишній Бомбей). Тоді десятки терористів у масках почали стріляти у перехожих. Як твердять свідки, на вулицях вибухали десятки гранат. Потім злочинці захопили два дорогі готелі — «Оберой» і «Тадж» — і почали справжню війну з поліцією. Результат — 101 особа загинула, у тому числі семеро іноземців, та понад 300 отримали поранення.

СТОР. 7

ПРИВІТАННЯ

Президент України Віктор Ющенко привітав Прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко із днем народження

Глава держави побажав міцного здоров'я, щастя, довголіття та нових звершень в ім'я Батьківщини.

Також Прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко привітав її російський колега Володимир Путін, побажавши здоров'я, щастя та нових успіхів.

Президент Віктор Ющенко також поздоровив з днем народження Голову Конституційного Суду **Андрія Стрижака** та Президента Національної академії наук **Бориса Патона**.

Необхідні спільні рішучі дії

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Вплив світової економічної кризи на економіку України обговорили учасники слухань, які відбулися у Комітеті Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони за участю народних депутатів, представників міністерств, промислових підприємств, банкірів, науковців.

Основна частина слухань проходила у закритому режимі, без преси. За словами голови комітету Анатолія Гриценка — щоб не нагнітати паніку. Він зауважив, що парламентський комітет ініціював обговорення, тому що це питання виходить на рівень не лише національної та економічної безпеки держави, а й енергетичної та соціальної складових, оскільки наша держава, за оцінками експертів, найбільше постраждала від кризи. «Без Верховної Ради, без прийняття законів або змін до законів, без серйозного обговорення змін до поточного бюджету, а тим паче бюджету на наступний рік ми не зможемо подолати негативні явища, — наголосив А. Гриценко. — А якщо вибори — зараз, негайно, це означає, що Верховної Ради немає і кризу не подолати».

Голова Ради Національного банку Петро Порошенко висловив думку, що в умовах економічної кризи держава повинна припинити підтримку окремих галузей економіки за рахунок бюджетних коштів, хоча це буде непопулярним заходом. У зв'язку з цим, за словами П. Порошенка, пріоритетним питанням для керівництва держави також повинно стати створення фінансового резерву для забезпечення вчасних виплат населенню зарплат і пенсій. А кошти, які НБУ спрямовує на рефінансування банків, повинні йти в реальну економіку, а не на валютний ринок. «Необхідно, щоб питання фінансових гарантій вирішувалося за рахунок інших механізмів, — вважає він. — Наприклад, депозитні сертифікати НБУ, які розповсюджуються серед фізичних осіб, а частину валютного ризику для населення повинен взяти на себе Нацбанк». Водночас, зауважив П. Порошенко, НБУ не повинен штучно стримувати курс долара, бо це є витрачанням значної кількості золотовалютних резервів держави, але має бути активним гравцем на ринку за умов ефективних дій усіх гілок влади зі стабілізації ситуації в економіці.

Після затвердження урядом макроекономічних показників на наступний рік Рада НБУ негайно збереться на засідання і разом із затвердженням змін до основних принципів грошово-кредитної політики НБУ внесе на розгляд уряду рекомендації щодо поведінки та заходів, які треба прийняти на сьогодні.

Пропозиції, які висловили представники міністерств фінансів, економіки, палива та енергетики, промислової політики, праці та соціальної політики, керівники підприємств металургійного комплексу, хімічної і будівельної промисловості, увійдуть до рекомендацій комітету за підсумками слухань, які буде передано Президентові, урядові та всім депутатським фракціям. Однак після слухань голова комітету відзначив, що пропозиції, які пролунали під час дискусії, мають розрізнений характер: у кожного міністерства чи відомства є своє бачення шляхів подолання фінансової кризи, а ось системного підходу, комплексу заходів немає. Тож саме парламент зобов'язаний у розпал економічної кризи підставити плече виконавчій владі.

Юліана ШЕВЧУК.

ФОТОФАКТ

Голова підкомітету з питань звільнення суддів та реагування на порушення законодавства у сфері правосуддя Вадим Колесніченко (ліворуч) **та керівник секретаріату комітету Сергій Остапець обговорюють перед внесенням на розгляд у другому читанні законопроект «Про судоустрій та статус суддів».**

Фото Сергія **КОВАЛЬЧУКА.**

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Три варіанти створення коаліції

Їх озвучив лідер одноіменного блоку народний депутат **Володимир Литвин**, перебуваючи на Тернопільщині. Перший варіант — БЮТ, «Наша Україна» і Блок Литвина — найреальніший за умови, що в «Нашій Україні» визначаться, чого хочуть. Принаймні, за словами В. Литвина, 37 депутатів цієї фракції готові проголосувати за створення більшості в такому вигляді. Другий — «Наша Україна», Партія регіонів і Блок Литвина — швидше гіпотетичний, ніж здійсненний. Якщо буде реалізовано третій варіант — БЮТ і Партія регіонів, — то країну очікуватимуть тяжкі випробування.

Володимир Литвин переконаний: він має моральне право апелювати до політичних сил помаранчевого табору, щоб вони врешті-решт розпочали між собою діалог. Результати таких переговорів можуть бути позитивними, і вже наступного тижня, на думку політика, з'явиться нагода сформувати парламентську більшість і обрати Голову Верховної Ради. Не можна сьогодні гнати країну на дочасні парламентські вибори. Треба думати, як забезпечити прозорість і демократичність проведення виборів Президента, вважає В. Литвин.

Відповідаючи на запитання місцевих мешканців, народний депутат, зокрема, зазначив, що українська влада хоче усі негаразди списати на світову кризу. Тим часом маємо дешеву сировину, яку намагаються з усіх сил виштовхати за кордон, і бідного селянина. На думку політика, потрібно створювати умови для того, щоб переробляти вироблене в Україні, наситити внутрішній ринок, а продавати те, що залишиться.

Крім того, під час відвідання Тернопільського державного медичного університету імені Івана Горбачевського Володимиру Литвину присвоєно звання почесного професора цього вузу.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Маємо об'єднатися і стати сильною нацією

Для цього насамперед необхідно зупинити міжфракційні баталії у парламенті, заборонити політичні розбірки та накласти табу на панічні страшилки в пресі, якими постійно лякають пересічних українців. Таку думку висловив заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко на прес-конференції в Сумах.

Зрештою, без дієздатного парламенту швидкий економічний прорив — звичайнісінька утопія. Це, як зауважив М. Томенко, зрозуміли вже всі політики, але в нинішній ситуації одного розуміння замало. Крім нього потрібна добра воля для подолання штучних бар'єрів, поставлених на шляху до порозуміння. Перший консолідаційний крок на цьому шляху — ухвалення єдиного плану дій для мінімізації впливу світової фінансової кризи на економіку України — вже зроблено. Другий — обрання Голови Верховної Ради України — також не за горами, переконаний політик.

«Я — оптиміст, і впевнений, що це відбудеться вже найближчого вівторка. Головою парламенту має стати самостійний, незаангажований політик, позбавлений політичного честолюбства, політик-творець, а не руйнівник, заради виходу з кризи здатний поступитися політичними амбіціями», — вважає Микола Томенко.

Водночас він висловив припущення, що до завершення своєї каденції парламент навряд чи стане коаліційним і, швидше за все, працюватиме у форматній більшості. Але це, упевнений заступник глави парламенту, — кращий вихід для суспільства, аніж дочасні вибори, які лише погіршать і політичну, і економічну кризи в країні. Йти на дочасні вибори, на переконання Миколи Томенка, можна лише після часткового «упокорення» економічних кризових процесів, тобто водночас із президентськими. Одразу після них, вважає він, — найсприятливіший час для внесення змін до Конституції. Причому робити це слід спокійно, виважено, по-державницьки.

***

Під час візиту до Сум Микола Томенко також презентував компакт-диск «Живі голоси. Класика української літератури», на якому вміщено і в авторському виконанні (за винятком вірша Т. Шевченка, якого читає корифей українського театру Марко Кропивницький. — **Авт.**) озвучено 41 поетичний твір Т. Шевченка, М. Рильського, В. Сосюри, П. Тичини, В. Симоненка, О. Гончара, В. Стуса... Мета проекту започаткованого фондом Миколи Томенка та підтриманого Національною радіокомпанією, — пропаганда культурно-мистецького спадку українського народу, української мови і літератури. Цими компакт-дисками невдовзі будуть забезпечені всі школи, бібліотеки і будинки культури Сумщини.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Президент не хоче, щоб країна була донором для іноземних усиновлювачів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Серед областей, в яких іноземці активніше за українців усиновлюють дітей, Президент назвав Донецьку, Запорізьку, Миколаївську, Сумську, Черкаську та Чернігівську. Для прикладу, лише на Донеччині за кордон зі своїми новими батьками поїхали 335 маленьких українців, тоді як удома батьківську ласку знайшли 204 сироти.

Водночас Віктор Ющенко наголосив на помітних позитивних зрушеннях у системі опіки та піклування. Зокрема, зазначив, що сьогодні в країні немає проблеми з усиновленням дітей віком до 5 років, навпаки стоїть черга з тисячі родин. Крім того, глава держави підписав указ про запровадження в Україні Дня усиновлення, який відтепер відзначатиметься 30 вересня, і нагадав, що сьогодні кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, становить понад 103 тисячі, з яких 31 тисяча має всі правові підстави для усиновлення.

Привітання форуму надіслала Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко. У своєму зверненні вона зазначила: «Моя мрія, щоб у нашій квітучій, багатій Україні не було знедолених дітей, щоб вони жили у щасливих родинах, знали тепло маминих рук та батьківське піклування».

Наталія ОВДІЄНКО.

Скорочення видатків за рахунок управлінців

Сесія Чернівецької обласної ради розглянула першочергові заходи з посилення фінансово-бюджетної дисципліни, мінімізації негативного впливу світової фінансової кризи на економіку області та підвищення відповідальності посадових осіб за економне і раціональне використання бюджетних коштів. Запропонований антикризовий пакет депутати відправили на доопрацювання. В його обговоренні взяли участь народні депутати Михайло Папієв (Партія регіонів) та Петро Гасюк (БЮТ).

Для мінімізації негативного впливу на економіку Буковини депутати пропонують забезпечити у 2009 році бездефіцитність місцевих бюджетів, скоротити поточні видатки з місцевих бюджетів та видатки на утримання органів управління щонайменше на 10 відсотків, видатки за захищеними статтями бюджету здійснювати лише в межах наявних ресурсів.

Збільшити бюджетні надходження депутати планують за рахунок передачі в оренду державного та комунального майна винятково на конкурсних засадах, запровадження вільного продажу земельних ділянок для реалізації інвестиційних проектів на аукціонах, приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до економічно обґрунтованого рівня.

Народний депутат Михайло Папієв запропонований антикризовий пакет для Чернівецької області визнав недостатнім та звернув увагу на те, що у ньому відсутній ґрунтовний аналіз розвитку економіки в умовах світової кризи, ризиків безробіття та наслідків повернення заробітчан.

Сесія прийняла антикризову програму за основу та відправила її на доопрацювання.

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

Економічна криза на тлі політичних негараздів може призвести до вкрай негативних наслідків

Промисловці та підприємці б'ють на сполох — у жовтні показники соціально–економічного розвитку країни різко погіршилися. Обсяги виробництва скоротилися на 19,8%, у тому числі в гірничо–металургійному комплексі, переробній і хімічній промисловості — до 20%. Криза виявилася глибшою, ніж про неї думали. Падіння обсягів економіки випереджає аналогічні процеси в інших країнах Східної Європи і пострадянського простору.

Але не можна списувати глибину економічної кризи в Україні на загальносвітові фактори. Умови для загострення фінансово-економічних негараздів були створені раніше, ще до того, як ми відчули вплив світової фінансової кризи. Тенденції накопичувалися, починаючи з прийняття безпрецедентно популістського, розбалансованого бюджету 2008 року. Негативно позначилися на економічній ситуації адміністративна ревальвація гривні, спроба боротися з інфляцією шляхом стерилізації гривневої маси, погіршення доступу до кредитних ресурсів. Додав негативу й вступ до СОТ без програм підвищення конкурентоспроможності й адаптації ризикованих галузей економіки.

На жаль, до сьогодні ми як держава гаємо час на політичне протистояння, замість того, щоб об'єднатися для подолання кризи. Економічна криза на тлі політичних негараздів може призвести до вкрай негативних наслідків, закласти програму складного і тривалого реабілітаційного періоду.

Антикризовий закон, прийнятий парламентом, — тільки дуже невелика частина верхівки величезного айсберга проблем, які треба вирішувати. Рекордна інфляція споживчих цін, негативне зростання зовнішнього сальдо — за 9 місяців поточного року мінус 14,2 млрд. дол., удвічі більше порівняно з аналогічним періодом минулого року. До наших внутрішніх проблем я міг би ще додати зрив прийняття податкового кодексу, продовження мораторію на формування земельного ринку, гальмування інвестиційних процесів.

Нас дуже непокоїть банківсько-фінансова складова кризи. Лунають переможні реляції про подолання негараздів у банківській системі, і водночас щодня стрибає долар. Заборона Нацбанку на вільне користування депозитами, ускладнення з доступом до кредитів представників реального сектору економіки руйнують довіру до банківської системи, призводять до відпливу інвестицій, погіршення платіжного балансу.

> Пропонуючи невідкладні заходи боротьби з економічним лихом, ми в жодному разі не можемо дозволити собі мислити лише кризовими категоріями.

Обсяг зовнішньої валової заборгованості перевищує 100 млрд. дол., з яких близько 90 млрд. — це корпоративна заборгованість, що сформувалася за 2—3 останні роки. Величезні зовнішні запозичення йшли не на структурні реформи, інвестиційні проекти або програми підвищення конкурентоспроможності економіки, вони штучно розкручували невиправдано високий рівень попиту, споживчого кредитування.

До цього часу не відома структура цієї корпоративної заборгованості та шляхи погашення. Виникає побоювання, що фінансова підтримка знову стане предметом корупційних схем, буде розподілена під окремих лобістів, без врахування національних пріоритетів. Інше питання — кредит Міжнародного валютного фонду в 16,4 млрд. Стільки списів було зламано навколо його отримання, а ми досі не знаємо, куди кошти буде спрямовано. Це дуже непокоїть, кредит у режимі standbay, тобто відкладений, це, по суті, подвоєння нашого зовнішнього державного боргу (нині — близько 14,5 млрд. дол.).

Ми дуже болісно відчуватимемо відсутність структурних реформ в економіці, які б мали здійснитися за останні роки. Країна досі перебуває в жорсткій залежності від зовнішньої кон'юнктури в металургії, хімії, аграрному комплексі, частково — машинобудуванні. Металургійний комплекс 75—80% продукції поставляв на експорт і тільки 20—25% реалізовував на внутрішньому ринку. Нині на світових ринках ціни зменшилися удвічі й більше, внутрішній ринок майже відсутній — через падіння будівництва, найбільшого споживача металу. Галузь у найскладнішому становищі, а це майже 27% ВВП, 40% усіх валютних надходжень, близько 500 тис. працюючих. Призупиняють роботу металургійні гіганти — часто містоутворюючі підприємства, від роботи яких залежить стан існування територій і сотень тисяч людей.

У глибокій кризі перебуває аграрний комплекс. Була допущена стратегічна помилка — в першому півріччі заблоковано експорт зерна. Зібравши рекордний урожай, ми мали найвищі перехідні запаси зерна — більш як 7 млн. тонн. Сьогодні у підсумку: перенасичення внутрішнього ринку, падіння цін на ньому, з урахуванням кризи на інших ринках та гарного врожаю у світі — зниження ціни й на зовнішніх ринках. У аграріїв немає доступу до кредитів та можливості збуту продукції. ЄС ухвалив рішення щодо введення мита, чим перешкодив імпорту зерна на територію Європи і закрив четверту частину всіх наших експортних ринків.

Серйозні проблеми виникають у хімічній галузі, в житлово-комунальному господарстві тощо. Темпи виробництва падають і далі.

Сьогодні після перших антикризових рішень, пов'язаних зі стабілізацією фінансової й банківської системи, фондових ринків, увесь світ працює для недопущення охолодження розвитку економіки. Японія розглядає питання про зниження ставки кредитних ресурсів у річному вирахуванні від 0,5% до 0,25%. У нас сьогодні — мінімум 20—25%, тобто в 100 разів більше. Європа спрямовує майже 40 млрд. євро для підтримки автомобілебудування, Бразилія — значні кошти для підйому сільського господарства, в Російській Федерації максимально спрощують процедуру рефінансування під відновлення кредитування промисловості. Цілий світ бореться, щоб не допустити істотного зниження темпів розвитку, це є найдійовішим виходом з економічної кризи.

> На жаль, до сьогодні ми як держава гаємо час на політичне протистояння, замість того, щоб об'єднатися для подолання кризи.

Отже, ситуація в реальному секторі економіки потребує невідкладних дій. Саме тому нещодавно за ініціативою Українського союзу промисловців і підприємців було створено антикризову громадську раду, яка проаналізувала ситуацію в галузях промисловості і перейшла до опрацювання пакета законопроектів разом з фахівцями фракції Партії регіонів.

> Я переконаний, що якісний антикризовий пакет може бути вироблений лише за участі українських підприємців, промисловців та роботодавців.

Першочергові заходи з подолання економічної кризи повинні стосуватися врегулювання валютно-курсової політики, стимулювання внутрішнього ринку, недопущення безробіття. Пріоритетне значення має посилення контролю за витратою коштів стабілізаційного фонду і кредиту МВФ. Але головне — не допустити охолодження економіки, передбачити заходи щодо реального доступу підприємців до кредитних ресурсів, створити умови для прискореної амортизації основних фондів, реінвестування прибутків, скасувати заборону податкових векселів, забезпечити реальну підтримку малого й середнього бізнесу.

Я переконаний, що якісний антикризовий пакет може бути вироблений лише за участі українських підприємців, промисловців та роботодавців. Тому наполягаю на відновленні ефективного діалогу влади і бізнесу, рівень якого за останні два-три роки суттєво знизився. В антикризовій раді об'єдналися дуже поважні лідери, керівники провідних галузей промисловості — металургії, транспорту, аграрно-промислового комплексу, легкої промисловості, машинобудування тощо. За ними — сотні роботодавців, які очолюють тисячні трудові колективи, наповнюють доходну частину місцевих та центрального бюджетів, створюють та зберігають робочі місця. Не можна приймати доленосні для економіки рішення, не спираючись на їхню думку та досвід. Саме такий алгоритм співпраці ми намагаємося відтворити у діалозі з владою. Пропозиції до законопроектів «Про використання коштів Стабілізаційного фонду», «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» та внесення змін до деяких інших законодавчих актів з питань оподаткування», «Про внесення змін до деяких законів України» (про зниження податкового тиску та стимулювання розвитку вітчизняного ринку) та інші будуть доопрацьовані в галузевих об'єднаннях і спрямовані в Верховну Раду України, де ми наполягатимемо на їх прийнятті.

Пропонуючи невідкладні заходи боротьби з економічним лихом, ми в жодному разі не можемо дозволити собі мислити лише кризовими категоріями. Криза мине, настане реабілітаційний період. Його вже треба планувати, продумавши й середньострокову, й довгострокову стратегію розвитку. Згадаймо: крім проблем, криза несе в собі ще й нові можливості. Вона дає шанс, по-перше, переоцінити підходи, за допомогою яких ми намагалися розвивати українську економіку, по-друге, удосконалити інвестиційний клімат, посилити безпеку бізнесу, не дозволити країні сповзти в статус держави із сировинною економікою, експортера дешевої робочої чинності, полігона для споживання імпортної продукції. З кризи необхідно вийти сильнішими, і на це промислово-підприємницька спільнота намагатиметься ефективно впливати.

Але сьогодні головні ризики для нас навіть не на зовнішніх фінансових та економічних просторах. Дуже важливо, щоб ця криза дала зрозуміти, як серйозно треба міняти політичну конфігурацію, систему влади в державі. Вся владна вертикаль має діяти задля оздоровлення економіки, бути готова вживати непопулярних заходів, діяти системно та оперативно. Треба давати відповідь на це питання якнайшвидше, тому що спроба пролонгувати ситуацію невизначеності, коли влада працює між собою за принципом взаємного знищення, призведе лише до поглиблення кризи.

Анатолій КІНАХ,
президент УСПП, народний депутат України.

У НОМЕР

Голову району можуть звільнити за зрив будівництва житла для потерпілих від повені

Голова Івано-Франківської ОДА Микола Палійчук надіслав подання до Президента України Віктора Ющенка з проханням звільнити голову Галицької районної державної адміністрації у зв'язку з його незадовільною роботою щодо ліквідації наслідків повені.

За словами М. Палійчука, Галицький район — єдиний в області, в якому не виконано програму із забезпечення житлом громадян, будинки яких зруйнувала повінь. Водночас голова ОДА запевнив, що до п'ятого грудня питання щодо забезпечення житлом тих, хто втратив його під час стихії, буде вирішено.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Податок для автомобілістів планують підвищити втричі

Кабінет Міністрів України подав до Верховної Ради законопроект про підвищення податку з власників транспортних засобів.

Збільшення податку фактично в три рази обґрунтовують необхідністю забезпечення фінансування будівництва автомобільних доріг до фіналу чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Кошти, отримані від зборів, спрямовуватимуть на будівництво і ремонт автомобільних доріг, які перебувають у комунальній власності органів місцевої влади.

Зокрема, стягувати щорічний податок із власників нових легкових автомобілів планують у таких розмірах:

двигун до 1000 кубічних сантиметрів — 9 грн. за 100 куб. см,

від 1001 куб. см до 1500 куб. см — 12 грн. за 100 куб. см,

від 1501 куб. см до 1800 куб. см — 15 грн. за 100 куб. см,

від 1801 куб. см до 2500 куб. см — 30 грн. за 100 куб. см,

від 2501 куб. см до 3500 куб. см — 75 грн. за 100 куб. см,

від 3501 куб. см і більше — 120 грн. за 100 куб. см.

Зазначені розміри податку збільшуються майже удвічі для власників автомобілів, котрі експлуатувалися від 5 до 8 років, і ще значніше зростуть для власників машин, які перебувають в експлуатації більш як 8 років.

Запровадити нові розміри податку з власників автомобілів планують уже з 2009 року (закон набирає чинності з моменту його опублікування). У цьому разі уряд «не помітив» чинної норми Закону України «Про систему оподаткування», яка встановлює, що подібні зміни до законів про оподаткування вносяться не пізніше, ніж за шість місяців до початку нового бюджетного року і набирають чинності з початку нового бюджетного року. Якщо парламент ухвалить законопроект уряду, не змінивши порядок набрання чинності законом, нашим судам додасться роботи.

Юридична освіта в Україні

«Проблеми вищої юридичної освіти в Україні: нові виклики сучасних реалій». Саме такій темі було присвячено «круглий стіл» з питань підготовки юридичних кадрів у вищих навчальних закладах України, який відбувся днями в Академії правових наук України і проводився під егідою редакційної колегії журналу «Право України» та ректорату Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. У диспуті взяли участь керівники провідних юридичних шкіл України, відомі вітчизняні вчені в галузі права, представники профільних міністерств, правових закладів освіти недержавної форми власності. Фахівці відзначили: така відверта професійна розмова відбулася вперше за всі роки існування української держави, проблеми вищої юридичної освіти в Україні вже застарілі, виникли вони ще на зорі становлення української державності, але, на жаль, не розв'язуються роками.

«Міркуйте самі, — звернув увагу ректор Національної юридичної академії імені Я. Мудрого Василь Тацій. — В Україні диплом про юридичну освіту видають майже 300 (!) факультетів і вузів. Це майже стільки, як в усіх країнах Європи разом узятих».

Пропонуємо увазі наших читачів і передусім фахівцям у галузі вітчизняного права, керівникам профільних міністерств і відомств, від рішень яких і залежить майбутнє юридичної освіти і правової захищеності громадян та суспільства, фрагменти найцікавіших виступів учасників цього засідання.

Неналежно підготовлені юристи — це небезпека і для держави, і для суспільства

Василь Тацій, ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, президент Академії правових наук:

— Шановні учасники «круглого столу»! Нам необхідно обговорити, обміркувати складну і, мабуть, дуже важливу тему для нашої держави, для всіх навчальних закладів, що готують фахівців у галузі права, та і, безумовно, для всіх громадян України — проблеми вищої юридичної освіти України. Бо так чи інакше майже кожен із нас не раз в житті стикався з проблемами, законне, а значить, успішне і справедливе розв'язання яких залежить від кваліфікації юриста і його етично-моральних якостей.

Учасниками нашого «круглого столу» є представники провідних юридичних навчальних та наукових закладів країни, Міністерства юстиції України, громадських організацій та представники засобів масової інформації. Ми раді, що до роботи приєдналися колеги з Німеччини. Ще раз нагадую, що ідея проведення цього «круглого столу» належить редакційній колегії журналу «Право України» та ректорату Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Я гадаю, що присутніх, авторитетних фахівців у галузі вітчизняного права не варто зайвий раз переконувати в тому, наскільки є важливою і відповідальною наша сьогоднішня дискусія.

Як ректор навчального юридичного закладу, насамперед хотів би зазначити, що вища юридична освіта посідає особливе місце в системі освіти України. Це обумовлено тією роллю, яку відіграє професія юриста у вирішенні дуже багатьох завдань, пов'язаних з нормальним функціонуванням держави і всебічним захистом громадянських прав і свобод. Я хотів би у зв'язку з цим наголосити, що практикуючий юрист у своїй діяльності приймає рішення, які визначають авторитет та повагу до держави і є надзвичайно важливими для долі людини. Але коли ці рішення йдуть урозріз із законодавством, порушують або не захищають права громадян та інтереси держави, то це вже не що інше, як беззаконня, що суперечить самій ідеї правової держави. Не випадково саме в Конституції України зазначено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Безумовно, аби термін «правова держава» набув нового якісного змісту, нам необхідно пройти непростий і тривалий шлях. Але як швидко ми його подолаємо — залежить передусім від діяльності представників нашої професії. Безумовно, юридична спільнота має брати на себе відповідальність за стан справ охорони прав людини і громадянина, за розбудову в Україні справді правової демократичної держави.

На сьогодні, на мою думку, перед нами постали дві головні проблеми: чи відповідає система юридичної освіти реальним потребам держави і суспільства, і чи рівень підготовки кадрів відповідає стандартам якості юридичної освіти. На превеликий жаль, в державі досі остаточно не визначено на нормативному рівні перелік тих професій і видів діяльності, якою мають займатися люди, які мають вищу юридичну освіту. А коли так, то ми не маємо достатньо обґрунтованого державного замовлення на підготовку юристів. У країні, крім того, створено таку розгалужену мережу юридичної освіти, яка не відповідає не тільки реальним потребам держави і суспільства, а і здоровому глузду. За нашими даними, в Україні функціонує 288 вищих навчальних закладів (разом з відокремленими підрозділами), які видають випускникам диплом юриста.

Для порівняння хотів би зазначити: до 1991 року в Україні було лише п'ять вищих навчальних закладів, які готували юристів і для нашої держави, і для інших держав. Безумовно, потреби в юристах з розвитком демократичних, ринкових інститутів зростають. Але знову постає питання про якість підготовки, про ту розумну межу між кількістю і якістю, яку не можна переходити. За даними статистики, сьогодні на перших місцях з безробіття — юристи і економісти. Але водночас і державним структурам, і господарюючим суб'єктам важко знайти кваліфікованого юриста. Отож очевидно, що лише широка мережа вузів не відповідає поставленим завданням, об'єктивним потребам суспільства, а лише негативно позначається на якості підготовки спеціалістів. І тому перед Міністерством освіти, Міністерством юстиції, урядом в цілому треба ставити питання про наведення елементарного ладу в системі юридичної освіти, бо такий стан речей вже справді несе небезпеку для нормального функціонування органів влади та економічних інститутів.

Останнім часом у цьому напрямі багато що робиться, але, на жаль, бажаного результату не досягнуто. Питання якості вищої освіти знову порушив міністр освіти та науки Іван Вакарчук, цьому було присвячено останнє засідання ДАКу. Встановлено факти, коли вищі навчальні заклади отримували ліцензії або проходили акредитацію з істотними порушеннями встановленого порядку.

На моє переконання, ВНЗ має забезпечувати високий рівень науково-викладацької діяльності, належний рівень навчання, наукової діяльності студентів (сучасні навчальні корпуси, бібліотеки, інформаційні підрозділи, центри наукових досліджень) тощо. Але і цього замало! Потрібно також забезпечити сучасні побутові умови для проживання (гуртожитки, готелі, харчування, медичне обслуговування), наявність підрозділів, які впливають на розвиток фізичних та духовних потреб молодої людини (спортивні споруди, стадіон, басейн, палац студентів, студентські творчі клуби та багато іншого).

Не можуть бути схожі один на одного університети (академії), як і не можуть бути схожі одне на одного їх випускники. Кожен ВНЗ має готувати своїх, багато в чому унікальних, особливих випускників, тому важливо сформувати портрет (модель) такого випускника. Він має за рівнем знань, навичок та умінь, рівнем культури, інтелігентності та порядності, готовності слугувати людині та закону, відрізнятися, в кращому розумінні, від багатьох інших. Це непросте завдання, і тому для його вирішення треба залучати і викладачів, і студентів, а можливо, і випускників ВНЗ.

Серйозною проблемою є забезпечення якості підготовки фахівців. Це безпосередньо пов'язано з корегуванням моделі професійної підготовки, яка нині практично має «доганяючий» характер. Формування змісту юридичної освіти здійснюється «від практики», що могло б бути допустимим для стабільного правового суспільства, зі сталими професійними традиціями і стабільним соціальним порядком. Для суспільства і держави, які перебувають у стані реформування, такий підхід вочевидь не виправдовує себе. Слідування спрощеній моделі попиту на юридичну професію, з великою долею вірогідності, призведе до перепрагматизації. У зв'язку з цим вважають, що базова підготовка юриста всіх кваліфікаційних рівнів має спиратися на підготовку юриста широкого профілю, що дасть можливість забезпечити академічну та професійну мобільність фахівця. Отже, така модель, зорієнтована на певний рівень юридичної освіти, має призвести, з одного боку, до формування широкого світогляду фахівця-юриста, а з другого боку, має включати в себе вимоги до обсягу знань та навичок у певних видах юридичної діяльності.

Підвищення якості юридичної освіти пов'язано з її орієнтацією на попит з боку найдинамічніших галузей господарського комплексу, соціальної і культурної сфер життєдіяльності суспільства, формуванням інноваційних форм і рівнів юридичної освіти, підготовкою фахівців-юристів на основі корекції змісту і характеру юридичної освіти, орієнтацією на потреби соціального розвитку.

Актуальною проблемою є поглиблення міжнародних аспектів юридичної освіти, розробка навчальних програм, інших матеріалів, які спрямовані на інтеграцію вищої юридичної освіти в Європейський та світовий освітній простір. Важливим напрямком співробітництва є участь у загальних європейських проектах з провідними вузами Європи, що допоможе подолати неконкурентоспроможність українських ВНЗ на європейському і світовому ринках освітніх послуг.

Тобто слід провести низку практичних заходів на шляху інтернаціоналізації вищої юридичної освіти. Інтернаціоналізація як процес міжнародної орієнтації вузів має у своїй основі три основні елементи: наявність міжнародного компонента в змісті навчальних планів і програм, міжнародна мобільність студентів і професорів, наявність програм технічного співробітництва і взаємодопомоги. Актуальність цієї проблеми обумовлена насамперед інтеграцією економік різних країн, міжнародного економічного ринку, глобальними проблемами людської цивілізації, зобов'язаннями України щодо гармонізації національного законодавства з міжнародним, приєднанням України до Лісабонської конвенції «Про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні».

Природно, що нині особливо актуальним є питання модернізації вищої освіти в контексті Болонського процесу. Болонський процес — революційне явище для Європи XXI сторіччя. Декларація міністрів освіти країн Європи (Болонья, 19 червня 1999 р.) стала чинником інтенсифікації освітнього співробітництва як інструменту розвитку демократичних суспільств, оскільки університети завжди відігравали значну роль в інтелектуальному, культурному, соціальному і технічному розвитку Європи.

Місія сучасного університету — бути осередком знань високого рівня

В'ячеслав Комаров, проректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого:

— Проблематика, яка нас сьогодні турбує, не є тільки українською. Зовсім недавно була серйозна реформа юридичної освіти в Японії, можна спостерігати певні корекції американської освіти та в інших країнах. І це не випадково, оскільки у сучасних умовах підвищується роль освіти в соціальному розвитку. Вона дедалі більшою мірою стає найважливішим чинником суспільного прогресу, коли виникає необхідність пошуку нових систем освіти, більш демократичних, диверсифікованих, результативних з позицій інтересів суспільства, які переборюють професійну замкненість і культурну обмеженість та орієнтуються на широко освічену особистість.

Цього року Інститутом вищої освіти китайського університету Цзяо Тун проводився всесвітній рейтинг університетів і знову в першій десятці — шість університетів США і чотири університети Великої Британії. Як правило, для визначення рейтингу використовуються такі показники: задоволення студентів, успішність наукових досліджень, критерії вступу до університету, співвідношення студентів і викладачів, фінансові витрати на бібліотечне та комп'ютерне забезпечення студентів, витрати на студентів, не пов'язані з навчальним процесом (спорт, охорона здоров'я), якість випускників (відсоток випускників, які отримали диплом з відзнакою), перспективи працевлаштування випускників, відсоток студентів, які повністю пройшли курс навчання.

Складові якості освіти різні, але визначальними є відбір студентів, ефективність процедури допуску до вищої освіти, кадрові, матеріальні ресурси вузів, рівень їхніх наукових шкіл, загальна репутація навчальних закладів, які готують юристів для держави. Соціологи освіти добре знають, що таке «місія сучасного університету», який, по-перше, має бути осередком трансляції культури, знань високого рівня, а по-друге, особливим інструментом впливу на суспільство. Я гадаю, кожен навчальний юридичний заклад, рівно як і законодавство про вищу освіту, має бути зорієнтоване на те, що вузом можна буде визнати лише той заклад, який здатен виконати цю місію. Сподіваюся, що нова редакція закону про вищу освіту сприятиме цьому.

Модернізація вищої юридичної освіти зумовлює розроблення принципово нових теоретичних, методологічних та організаційних засад удосконалення системи вищої юридичної освіти. Як відомо, Кабінет Міністрів України 10 квітня 2001 р. затвердив Програму розвитку юридичної освіти на період до 2005 р. У програмі зазначалось про необхідність приведення юридичної освіти у відповідність до світових вимог, створення умов для задоволення потреб громадян у сучасній юридичній освіті та реалізації права на працю за здобутою спеціальністю, повне забезпечення потреб органів державної влади, правоохоронних

В Україні диплом про юридичну освіту видають майже 300 (!) факультетів і вузів

потребує негайної реформи

органів, інших сфер юридичної практики у фахівців-юристах.

На жаль, не всі положення цієї програми були реалізовані. Найактуальнішою залишається проблема оптимізації мережі юридичних навчальних закладів з урахуванням їх можливостей здійснювати освітню діяльність, про що вже йшлося. Водночас слід звернути увагу на потенціал мережі ВУЗів урозріз регіонів (індикатор потужності). Він істотно диференційований. Так, приблизно розподіл загального ліцензійного обсягу з напрямку «право» за регіонами становить: Північний — 39 відсотків, Східний — 27, Південний — 14, Західний — 11, Центральний — 9 відсотків. Лише у Києві є близько 50 навчальних закладів, які готують юристів.

Нерівномірний розподіл вищих навчальних закладів і ліцензованого обсягу породжує певні соціальні проблеми, оскільки для молоді різних регіонів створюються нерівні можливості для здобуття вищої юридичної освіти.

Залишається актуальним питання вдосконалення юридичної освіти. У сучасних соціокультурних умовах можна виділити низку генеральних тенденцій, які визначають зміни у змісті, характері освіти. Деякі з них вже знайшли своє певне вираження в розвитку української вищої юридичної школи. Однак сьогодні необхідно, на нашу думку, повніше враховувати головні чинники, які визначають розвиток змісту вищої юридичної освіти, а саме: реалізація особистісно-орієнтованої парадигми в системі вищої юридичної освіти; фундаменталізація вищої юридичної освіти; професіоналізація вищої юридичної освіти; перехід до різноманіття освітніх програм (за строками, рівнями і напрямами навчання), що створюють передумови для реального вибору індивідуальних освітніх траєкторій відповідно до запитів і можливостей особи; розроблення та впровадження в освітянську практику нового покоління державних стандартів вищої юридичної освіти; інформатизація вищої юридичної освіти, перехід від вивчення комп'ютерної техніки до освоєння інформаційних комунікаційних технологій.

Затвердження стандартів — завдання Міністерства освіти та Міністерства юстиції

Олександр Святоцький, головний редактор юридичного журналу «Право України», доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук:

— Сьогодні у Великій Британії близько 100 університетів, у Франції — близько 80, в Італії — близько 60, у Польщі — 11, а в Україні — 904 (!), із них в 288 (!) навчають майбутніх юристів. Позитивний свого часу процес існування система ліцензування і акредитації перетворила на своєрідний фарс юридичної освіти. Тому акредитаційні комісії мають бути виведені за бюрократичні структури. Вони мають бути прозорими і здійснювати свою діяльність під контролем громадськості. Суспільство має знати, чому той чи інший навчальний заклад позбавлено акредитації. Ці дані необхідно обнародувати і у спеціалізованих, і у громадських виданнях. Це буде значна допомога процесу оптимізації юридичної освіти в Україні.

Володимир Богатир, заступник міністра юстиції України:

— Проблеми вищої юридичної освіти в Україні — кричущі. Юрист чи не єдиний професіонал, від якого залежить забезпечення в суспільстві громадянських прав і свобод, розвиток процесів державотворення. Вже майже два роки Міністерство юстиції не має представників у Державній акредитаційній комісії. Відсторонення Міністерства юстиції від цього процесу, на жаль, фактично призвело до того, що не всі з вузів, і державної, й інших форм власності, відповідають ліцензійним умовам щодо кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення. Ця проблема породжує незадовільну якість підготовки юристів. Досить велика кількість вищих навчальних закладів зовсім не пристосовані до конкурентоспроможних умов. Відкриття закладів освіти, відділів, філій, факультетів в інших містах призводить до того, що навіть ліцензований та акредитований навчальний заклад залучає за межами місця свого розташування таку кількість студентів, вчити яких немає кому. Періодичні виїзди у ці підрозділи викладачів головного закладу освіти не можуть забезпечити проведення якісної освітянської діяльності. Окрім того, часто державні вузи не використовують обсяг набору студентів, заявлений у ліцензіях, не забезпечують достатню кількість викладачів з вченими званнями та науковими ступенями.

Професія юриста на сьогодні є дуже багатогранною. На першому плані — особисті характеристики, високий рівень моральної і правової свідомості та правової культури фахівців. Для цього вищі навчальні заклади мають так здійснювати систему освіти, щоб випускники не лише багато знали, вміли, а й володіли високою правовою культурою. Традиційні юридичні школи якраз показують кращі зразки такої підготовки.

Але загальний стан вищої юридичної освіти в Україні потребує вжиття радикальних заходів і на державному рівні, і на рівні взаємодії вищих навчальних закладів. Саме затвердження державних стандартів вищої юридичної освіти та кваліфікаційних рівнів — це перше завдання, над яким має працювати і Міністерство освіти, і Міністерство юстиції як фаховий представник нашої професії в уряді.

Олександр Святоцький, головний редактор юридичного журналу «Право України», доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук:

— Скажіть, будь ласка, а чи є потреба взагалі в приватній юридичній освіті? Мені сумно, коли весь час крутять на телебаченні рекламу про один з київських ВУЗів, до якого цілий рік здійснюється набір на юридичний факультет. Чи є потреба взагалі в приватних юридичних закладах, яких вже 124?

Володимир Богатир, заступник міністра юстиції України:

— Україні потрібні фахова, кваліфікована вища юридична освіта. Проте і в державній, і в приватній формі юридичної освіти мають бути досягнуті єдині стандарти, які забезпечили б можливість випуску фахового, кваліфікованого юриста, який зможе відповісти на ті виклики, які ставить перед ним сьогодення. Тому я не протиставляв би приватну і державну форми освіти. Проте саме ті юридичні школи, які були створені до набуття незалежності України, є тією колискою, яка випускає найбільш кваліфіковані юридичні кадри. До речі, у Німеччині є лише один приватний навчальний заклад, який готує юристів.

Практика сьогодні не сприймає ситуацію, яка створилася

Анатолій Селіванов, голова наукової ради журналу «Право України», доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук:

— Вітаємо викладачів, професорів, ректорів, тому що, мабуть, це перший захід, перший «круглий стіл» за існування вищої юридичної школи в незалежній Україні, який ми проводимо з Академією правових наук, з Національною юридичною академією, з нашим провідним журналом з цих наболілих проблем. Я пригадую, що років десять тому тодішній декан юридичного факультету Київського університету сенсаційно заявляв на телебаченні, що розвиток юридичної освіти в Україні — найкращий у світі. І ось минуло стільки років, і ми на «круглому столі» переконуємось, що стан юридичної освіти в Україні можна характеризувати як стагнація, низька якість викладання.

Ми не можемо надалі так байдуже ставитись до вироблення критеріїв якості вищої освіти. Практика сьогодні не сприймає ситуацію, яка створилася в вищій школі, коли навіть підручники з теорії держави і права переписуються з базових підручників провідних вчених, професорів, компілюються, дублюються цілі розділи, не відображаються нові доктрини. Підручники вже намагаються видавати навіть студенти, складаючи їх з відомих наукових праць. Я вже не торкаюсь сумнівних посібників з конституційного права. Чому в цьому зв'язку не чути вагомого слова Міносвіти і науки України, в складі якого є методична рада і особи, які дають дозвіл на підручники? Нагальна необхідність реформи юридичної освіти є суспільною потребою. В юридичних вузах, зокрема, Росії, вже тривалий час читають лекції студентам з цих дисциплін, випускають фахівців з конституційного права. А в базових класичних університетах України, на жаль, до цього навіть не підійшли. Тому що навчальні програми побудовані так, що, наприклад, в Київському університеті на юридичному факультеті 58 годин присвячено архаїчній «квазідисципліні» організації діловодства на четвертому курсі, а про курс законодавчої техніки і законотворення студенти навіть не чули.

Я повинен сказати і те, що диференціація в традиційних галузях права не призводить до якісного поліпшення навчального процесу. З'явилося, наприклад, комерційне договірне, сімейне право у галузі цивільного законодавства, транспортне, повітряне тощо, але де у нас новітня школа з підготовки юристів саме за такими напрямами?

Чи не тому на практиці не можна провести дієвий конкурс на зайняття посад на державній службі. Чому? Тому що мало хто може пройти цей конкурс, навіть з випускників наших кращих юридичних шкіл. Про «фахівців» з інших вузів можна говорити по окремих особах. В юридичних фірмах вже давно не оголошують конкурси, тому що вони знають, що кадри можна підібрати лише в декількох вузах країни. Оце живі картинки до розуміння того, яку якість ми сьогодні маємо в юридичній освіті.

Потрібно залучати громадськість

Василь Нор, завідувач кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук:

— Знаєте, ми дещо самі винні в тому розладі, що настав у вищій юридичній освіті. Перебуваючи у вищих акредитаційних комісіях, ми ліберально підходимо до атестації, ліцензування та акредитації вузів. Юридична освіта сьогодні, безумовно, розплилася, поділилася на державну і приватну, і ті цифри, які сьогодні прозвучали, багато про що свідчать. Звичайно, у наявності великої кількості юридичних вузів є певний позитив. Населення одержує юридичну допомогу і, я гадаю, що від цього суспільство лише виграє. Але необхідно все-таки чітко розрізнити пріоритети: для чого готується правник, в якій сфері він застосовуватиме набуті знання. Якщо це для підвищення кваліфікації менеджера, керівника якогось підприємства, установи — то тут мають бути одні вимоги. Але якщо молода людина готується стати професіональним юристом, працювати в державних структурах — то тут, вочевидь, треба підходити з іншою, більш високою мірою, з іншими вимогами.

Мені видається дуже позитивним було б на сьогодні, щоб організатори «круглого столу» і наш провідний часопис «Право України» за участю громадських юридичних структур побудували рейтинг юридичних вузів країни.

Я вважаю, що ми щось робимо неправильно, коли розширюємо, наприклад, мережу юридичних закладів в системі Міністерства внутрішніх справ. Подібні спеціалізовані навчальні заклади в світі не прижилися. Гадаю, що для того, щоб підняти на належний рівень юридичну освіту в державі, потрібно до цього в більшій мірі залучати громадськість. Колись, у 1997 році, у нас завзято діяла Асоціація юридичних вузів України. Мені здається, ми недооцінили цю організацію свого часу і тепер її робота зійшла нанівець. Її роль треба піднімати.

Сьогодні це елемент бізнесу

Юрій Бошицький, ректор Київського інституту права Національної академії наук, професор:

— Передусім дякую організаторам за цю розмову. Для мене честь брати участь в обговоренні такої конче важливої проблеми для нашої країни, як юридична освіта. Ми висловили вже багато різних думок, які в моєму розумінні можна констатувати так: в юридичній освіті дуже багато проблем, але є й певні здобутки. Принаймні більшість із нас працює щодня саме з цією метою. Але повертаючись все-таки до того, що проблем більше, і це, можливо, об'єктивно, я хотів би сказати наступне. Невже ми не розуміємо сьогодні, що юридична освіта стала елементом бізнесу, заробітчанства? Вузи просто заробляють чималі кошти на дипломах про начебто набуту юридичну освіту.

Тут вже йшлося про те, що в умовах ринку з часом все нормалізується, сильні залишаться, слабкі зійдуть з арени. Наводилися приклади і континентальної системи права, і американської. Але процесом навчання все-таки необхідно управляти і розвивати систему юридичних навчальних закладів. Бо в Сполучених Штатах на одну тисячу громадян 34 юристи, в Німеччині — 17, в Японії — 14, в Україні — лише 3.

Серйозною проблемою справді є: стандарти вищої юридичної освіти, кількість юридичних вузів, їх кадровий, матеріально-технічний потенціал. Але не менш важливе питання, про що ми сьогодні мало говорили, — це морально-етичний клімат у фаховій підготовці молоді. Чи вузи, особливо ті, що створені недавно, звертають на це увагу? Здебільшого — ні. В нинішніх умовах всі намагаються якомога швидше видати студенту диплом. І якщо ми готуємо для країни юристів, які знають законодавство і можуть ним користуватися, але не мають відповідної морально-етичної бази, — то це є велика помилка, вона обов'язково через деякий час дасть про себе знати. Тому очевидно, що з цього погляду юридична освіта має опікуватися проблемою становлення сучасних фахівців. Наприклад, в Німеччині (сьогодні тут присутні німецькі колеги) юридична освіта перебуває під юрисдикцією Міністерства освіти і саме Міністерство освіти визначає скільки треба фахівців в тій чи іншій галузі, існують інститути моніторингу якості юридичної освіти.

У нас є п'ять класичних юридичних вузів, які були ще за радянського періоду. Тому ця база і має в подальшому забезпечувати державні установи юридичними кадрами, а приватні вузи нехай готують юристів не для публічної сфери, а для роботи в приватній, господарській сфері. Якщо такий підхід був би визначений, нам би легше усім було готувати кадри.

Студенти обов'язково мають знати іноземні мови

Армін Хелланд, доктор, професор, завідувач кафедри цивільного та трудового права Університету імені Мартіна Лютера Галле-Виттенберг:

— Шановні колеги, ви дали мені можливість ознайомитись з дуже цікавою панорамою підготовки юридичних фахівців в Україні. Всі ці актуальні проблеми, яких ви торкнулися, нагадують мені проблематику, з якою я зіштовхуюсь в Німеччині. З моменту возз'єднання Німеччини в нашій країні є 93 університети і приблизно половина з них готує юридичних спеціалістів. Справді, як ви згадали, є тільки один приватний вуз в межах цієї системи. Але як і у вас, у нас також складається певна диспропорція між потребами суспільства та пропозицією вузів. Однак цю диспропорцію не завжди можна вирішити якимось математичним способом, тобто не все можна врегулювати. Проте, на мою думку, в Німеччині є система, яка регулює процеси підготовки юридичних кадрів. З одного боку, за всім стоїть держава, яка все контролює. З другого — університети самі вирішують, скільки спеціалістів вони можуть підготувати. Тобто самі університети, самі юридичні факультети приймають рішення, як їм облаштувати юридичну освіту.

Що стосується іспитів для фахівців, то обидві сторони — і вузи, і держава — втручаються в цей процес. Але відносно допуску, який отримують юристи для роботи на посадах нотаріуса, прокурора, чи може адвоката, то його можуть надати тільки за рішенням університету і державних органів.

Німецька юридична освіта, як освіта взагалі, складається з двох етапів. На першому — відбувається підготовка кадрів протягом п'яти років. На другому — складається іспит перед державними органами влади. І тільки після цих двох етапів юридичної освіти і складанні відповідних іспитів можна обіймати відповідну юридичну посаду. Наші студенти мають й чітке уявлення про те, які з 43 юридичних факультетів дають якісні знання, а які не зовсім.

Хотів би сказати, що в нас також триває юридична реформа, головна мета якої — об'єднати практику і теорію. Крім того, ми поставили за мету, що студенти юридичних вузів обов'язково мають знати іноземні мови.

Матеріали «круглого столу» підготував Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото автора.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 228 (4478)
П'ЯТНИЦЯ, 28 ЛИСТОПАДА 2008

Державний секретар США Кондоліза РАЙС визнала, що Україна та Грузія наразі не готові до членства в НАТО. Проте водночас вона наголосила, що ПДЧ — один із можливих, але не єдиний шлях підготовки країн до вступу в Альянс *(Укрінформ)*

Прикордонники демонтували підпільний трубопровід на березі річки Сіверський Донець для перекачування пального з Росії в Україну *(Укрінформ)*

У НОМЕР

ХЕРСОН

Школярі проти цигарок

Лише 9 відсотків школярів визнано сьогодні цілком здоровими — такі дані оприлюднено під час акції «Скажемо «ні!» тютюнокурінню». Її ініціаторами виступили учні трьох херсонських шкіл. Вони вийшли на вулиці для спілкування з однолітками, щоб привернути увагу до проблеми куріння, що поширюється серед школярів, охоплюючи дедалі молодші вікові групи учнів.

Акцію підтримали громадські організації, міська влада та міський голова Володимир Сальдо, котрий і сам не курить. Активісти сподіваються, що ініціатива знайде продовження в інших навчальних закладах.

Алла БРУСИЛОВА.

ЛУГАНСЬК

Підприємці і чиновники вирішують, як жити далі

Підприємці і чиновники обговорили спільні дії з мінімізації наслідків соціально-економічної кризи. На думку окремих директорів підприємств, сьогодні почався тотальний наступ на бізнес з боку різних держструктур. Ідеться про перевірки податкових, екологічних, пожежних та інших служб, які стали частіші, про невиправдані зволікання на митниці, свідоме використання претензій до виконання різних рекомендацій, що не є обов'язковими. Ще підприємці нарікали на погану роботу судів, що не приймають їхні заяви і всіляко намагаються відгородитися від розгляду справ. Представників бізнесу підтримала присутня на зустрічі народний депутат Наталя Королевська. Під час обговорення було висловлено чимало ділових пропозицій, частина яких стосувалася вдосконалення законодавчої бази України, особливо в розвитку малого і середнього бізнесу, і відносин з банками.

Алла АНТІПОВА.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

Будівельники Прикарпаття скорочують обсяги робіт

Від січня по жовтень нинішнього року в регіоні збудовано житла майже на один мільйон гривень, що на 11,2 відсотка менше, ніж на цей час торік, повідомляє обласне управління статистики. Найбільше будували в Івано-Франківську та Калуші. Наростили обсяги робіт (порівняно з відповідним періодом 2007 року) будівельники Коломиї та Яремче, Верховинського, Галицького, Городенківського, Калуського та деяких інших районів області. Однак загалом на Прикарпатті цього року стали будувати менше.

Дарина НАЗАРЧУК.

«За бажання уже скасували б подорожчання, а то тільки голову морочать»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Фото Андрея НЕСТЕРЕНКО.

Та найбільший галас зчинили пікетувальники через те саме чотириразове підвищення цін на проїзд у громадському транспорті. Адже вчора до порядку денного сесії Київради було внесено питання про зменшення тарифів на проїзд удвічі. Ця вимога об'єднала прихильників і БЮТ, і «НУ—НС», і навіть комуністів. Щоправда, останні чомусь не приєдналися до загального мітингу. Натомість влаштували неподалік власний міні-протест із кількох осіб, озброєних червоними стягами.

Основні ж події розгорнулися саме навпроти центрального входу до Київської міської ради. Там, на тротуарі, припаркувалося декілька автобусів із позначками «Київпастранс», перекривши в такий спосіб доступ до міськради. За словами співробітників «Київпастрансу», автобуси — «учасники акції на підтримку нових, вже встановлених тарифів».

— Ми наполягаємо на тому, щоб тарифи було залишено на теперішньому рівні. За безпечне перевезення потрібно платити. За інших умов життя, зокрема пасажирів метро, — в небезпеці! — переконують перевізники.

А от противники підвищених цін мають своє пояснення присутності автобусів на площі.

— О 2-й—3-й годині ночі автобуси вже були на площі, щоб ми на ранок не мали місця і не могли близько підійти до міської ради, — запевняють активісти із БЮТ і закликають усіх приєднуватися до їхньої безстрокової акції протесту.

Власне, погоджуються із тим, що ціни піднялися аж занадто швидко, й окремі працівники того ж «Київпастрансу», хоча й бояться при цьому назвати себе. «Ми ж усі маємо сім'ї і друзів. Я розумію, що ціни потрібно було підняти. Але не до двох гривень. Якби вони зробили проїзд наземним транспортом по гривні, а метро — по півтори, думаю, ніхто особливо не бунтував би», — каже чоловік.

— Годі вже мітингувати, — обурюється киянка Віра Іванівна, що проходила повз. — Кричать, вимагають... А насправді, просто голову морочать людям і все. Якби хотіли, то вже скасували б подорожчання, а ще краще — не допустили б його взагалі.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

У полуничних йогуртах полуниці не виявлено

Від раціону харчування залежить, наскільки міцною і здоровою виросте дитина. Наскільки безпечне і корисне дитяче харчування, спробував з'ясувати науково-дослідний Центр споживчих експертиз «Тест».

— Охопити все одним тестом неможливо. Ми зупинили свій вибір на чотирьох категоріях продуктів для дітей. У кожній з категорій було протестовано по п'ять популярних марок. Продукцію кожної з груп ми перевірили за списком вітамінів, мінералів, пошукали консерванти і перевірили мікробіологічні показники. Крім того, в кожній з категорій перевірили специфічні показники — характеристики, які найбільше хвилюють споживачів, — пояснює президент Центру споживчих експертиз Валентин Безрукий.

Так, наприклад, у молочних сумішах чогось «дивного» щодо вмісту вітамінів і мінералів не виявлено. Не було претензій і стосовно вмісту білка. Натомість відповідь на запитання, що особливо хвилює матусь — «Чи є в сумішах ГМО?», — стала неприємним сюрпризом. В одній із сумішей виявлено 0,1 відсотка ГМО-сої, хоча на етикетці цього продукту такої інформації не було.

Порадувало, що всі протестовані яблучні соки мають яблучне походження. Але серед них є нектари, які «прикриваються» назвою «сік». Крім того, з порцією соку малюк може одержати не очікуваний заряд вітаміну С, а не такий уже й безпечний натрій.

А в молоці — основі дитячого харчування — дослідники виявили високий вміст заліза. Звідки цього елемента стільки в молоці, якщо в складі про його наявність у продукті нічого не сказано, залишається загадкою.

Четверта категорія, яка перевірялася, — полуничні йогурти, що їх так активно рекламують з екрана телевізора. На відміну від молочних сумішей, на котрих завжди вказують рекомендований вік, на більшості йогуртів таких позначок немає. У результаті дослідження з'ясувалося, що не всі йогурти можуть змагатися з молоком за вмістом вітамінів і мінералів, не всі з них «живі» і не всі містять той самий фрукт чи ягоду, який красується на етикетці. Деякі виробники дійшли до того, що полуничні запах і смак досягаються зовсім без присутності полуниці: у двох із п'яти йогуртів «полуницю» виготовлено на основі яблучного пюре і добавок.

Ольга ВАУЛІНА.

Донеччани допомогли уманцям справити новосілля

Багатодітна уманська родина переїхала у двоповерховий будинок вартістю 180 тисяч доларів.

Більше двох десятків років сім'я, в якій виховується десятеро дітей, мешкала у двокімнатному помешканні гуртожитку, та це змінилося завдяки проекту «Зігрій дитину любов'ю», зініційованому Президентом України Віктором Ющенком.

За словами глави родини Сергія Голембієвського, можливість жити у комфортних умовах подарував його дітям трудовий колектив металургійного підприємства «Донецьксталь». Четверо синів та шестеро дочок вдячні своїм благодійникам.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ФОТОФАКТ

У Галичі Івано-Франківської області новозбудовану вулицю, де споруджують житло для потерпілих від липневої повені, назвуть Донецька на знак подяки за гуманітарний вантаж у важкий для західних регіонів час.

Фото Юрія РИЛЬЧУКА (Укрінформ).

На місці універмагу — руїни і згарище

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами начальника ГУ МНС України в Донецькій області Андрія Бондаренка, поширенню вогню сприяло нагромадження в приміщеннях товарів з легкозаймистих матеріалів. Деякі товари (побутова техніка, фарби в банках) не просто горіли, а вибухали. До того ж через проблеми із водопостачанням спочатку пожежники використовували воду, яку підвозили автоцистернами: в пожежному гідранті не було потрібного тиску. Загалом на ліквідації пожежі працювало 20 автоцистерн, чотири автодрабини, автомобіль газодимозахисної служби та аварійно-рятувальний автомобіль. Усі чотири поверхи будівлі та дах пошкоджено вогнем. Постраждалих та загиблих немає. Підприємці, які орендують торговельні площі в універмазі, не виключають навмисного підпалу.

Ліна КУЩ.

Сусід урятував трьох сестричок

З палаючої квартири першу вдалося врятувати трирічну Діану, вона була найближче до виходу, а десятимісячну Тетянку рятівник знайшов на дивані. Поруч була найстаршенька — чотирирічна Наталія...

Пожежа сталася в чотириквартирному будинку в місті Ладижині через пустощі дітей з сірниками. Батько пішов на роботу, мати — у банк. Старша із сестричок знайшла сірники. Спочатку загорілися дитячі речі, далі вогонь перекинувся на телевізор, крісло. Сусід потерпілих Сергій Дмитрук саме порався у дворі (квартири розташована на першому поверсі). Спершу почув запах паленої пластмаси, каже він, а тоді побачив вогонь.

— Я обмотав голову мокрим рушником і зайшов у задимлену квартиру, — розповів рятівник. — Не було чим дихати. Рушник не дуже допоміг, злетів одразу. Найбільше хвилювався, що не знайду старшеньку. На щастя, дитина була на дивані, недалеко від наймешої дівчинки, крик якої був більше схожий на писк. То я обох їх схопив на руки.

Врятувавши дітей, Сергій Дмитрук погасив вогонь до приїзду пожежних. Стан сестер нині задовільний.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Пекло в елітному районі Мумбаї

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На момент, коли верстався номер, індійські правоохоронні органи евакуювали більшу частину гостей готелю «Тадж», серед яких був і Почесний консул України в місті Мумбаї К. К. Сінгх з родиною, **повідомляє прес-служба Міністерства закордонних справ України**. Серед заблокованих у цьому готелі була також громадянка України.

«У даний час Посольством і Почесним консульством України у Мумбаї перевіряється зазначена інформація, а також відомості про наявність громадян Україну в інших місцях скоєння терактів. Індійська поліція утримується від надання точної інформації щодо національної належності постраждалих іноземців. Справа перебуває на особливому контролі в Посольстві України в Індії та Департаменті консульської служби МЗС України», — зазначається у повідомленні, поширеному прес-службою зовнішньополітичного відомства. За попередніми даними, серед іноземців загинули громадяни Японії та Угорщини.

Відповідальність за вибухи взяло на себе невідоме раніше угруповання моджахедів Декану. Вони атакували центральний район Мумбаї Цолаба, де, як правило, найбільше туристів. Їхньою метою було вбити якомога більше людей. Одна з бомб вибухнула у легендарному «Кафе Леопольд», яке є обов'язковим пунктом відвідин для туристів.

На момент, коли верстався номер, поліція проводила перевірку в готелі «Тадж», а в атакованому районі міста чергували посилені наряди правоохоронців та медиків.

Фото з сайту «Газети Виборчої».

На знимку: поліцейський дає воду дитині, що постраждала від терористичного нападу.

Підприємці хочуть збільшити термін неоплачуваних відпусток

За останні кілька тижнів безробітними в Івано-Франківську стали більше півтисячі людей. До міського центру зайнятості вже звернулися 2 100 осіб. Однак експерти з ринку праці твердять, що хвиля скорочень ще попереду, а порушень трудового законодавства — чимало. Проблему обговорювали з підприємцями на дорадчій раді в івано-франківській міській держадміністрації.

«Не поспішайте звільняти людей», — закликала місцевих підприємців начальник міського центру зайнятості Ганна Бандура. Вона просила керівників пригадати, з якими проблемами вони шукали професіоналів, і не робити помилок, скорочуючи кваліфікований персонал. Підприємці начебто не проти. Але як платити людям зарплати, коли нема грошей. Підприємці кажуть, що скорочень можна було б уникнути, якби закон дозволяв відправляти працівників у неоплачувану відпустку не на два тижні (як передбачено в ньому), а хоча б на півроку. Бо є такі працівники, які готові перечекати зиму і повернутися на виробництво, аби за ними лишень були збережені робочі місця. Таке побажання, звісно, нереальне, тож, підприємці прогнозують, що скорочень і надалі не уникнути.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

З настанням холодів почастішали вибухи газу

Причиною вибуху в одному з житлових будинків Кіровограда стало порушення правил експлуатації газових приладів. Унаслідок інциденту відхилилася зовнішня стіна квартири, повилітали вікна та двері. З опіками близько шістдесяти відсотків тіла до лікарні госпіталізовано 22-річного квартиронаймача.

Через порушення правил пожежної безпеки при експлуатації обігрівача, виготовленого власноруч місцевим мешканцем, виникла пожежа в квартирі двоповерхового житлового будинку в Олександрії. Життя чоловікові врятували бійці пожежно-рятувальної служби. З ознаками отруєння чадним газом його доставили до реанімаційного відділення лікарні.

Стався вибух і в приміщенні вулканізаційної дільниці Кіровоградської філії №2 ТОВ «РАФ-ПЛЮС». Зруйновано внутрішню цегляну перегородку, пошкоджено 20 кв. м перекриття, вікна, вхідні двері. Травмовано чергового працівника підприємства. Чоловік отримав опіки І ступеня. Попередня версія причини — витік газу з пропанового балона.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Померли від переохолодження та чадного газу

Перші незначні морози принесли перші жертви. На Тернопільщині від переохолодження цього тижня померли двоє чоловіків. Вони практично ровесники, обом —трохи більше п'ятдесяти, обоє — мешканці сіл. Медики кажуть, що найчастіше причиною переохолодження стає алкоголь. Гинуть люди і від отруєння чадним газом. Двох пенсіонерів знайшли мертвими в одному з житлових будинків Теребовлі. Причина — порушення правил експлуатації пічного опалення.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Оновлено нейрохірургічне відділення обласної лікарні

Голова Чернігівської облдержадміністрації Володимир Хоменко днями відкрив капітально відремонтоване нейрохірургічне відділення обласної лікарні на 40 ліжко-місць. Зазначені роботи обійшлися обласному бюджету в 1,2 мільйона гривень. У нейрохірургічному відділенні замінено меблі, придбано операційний стіл. Кардинальне оновлення обладнання лікарні — наступний крок обласної влади, повідомив керівник облдержадміністрації. Незабаром планується придбати для відділення операційний мікроскоп вартістю 700 тисяч гривень.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ФОТОФАКТ

У центрі столиці Фінляндії Гельсінкі дві дівчини з міжнародної організації «Люди за етичне ставлення до тварин» роздягнулися на захист прав братів наших менших.

Фото Лехтикува\Укрінформ.

Винних у зараженні дітей на гастроентероколіт та дизентерію Зонне досі не знайдено

Остаточного джерела масового захворювання дітей на гастроентероколіт та дизентерію Зонне у Чернівцях досі не виявили. Про це повідомив в. о. головного санітарного лікаря Чернівців Валерій Востріков.

Усі працівники Чернівецького молокозаводу, на тарі продукції якого було виявлено паличку дизентерії Зонне, двічі пройшли раптове бактеріологічне дослідження, але усі результати були негативними. Тоді міська СЕС провела забір крові у працівників підприємства та серологічне обстеження. Станом на 24 листопада таке обстеження пройшла половина персоналу заводу, у 15 працівників виявлено антитіла, які свідчать, що вони або самі хворіли, або були в контакті з хворим на дизентерію. Але коли саме хворіли співробітники заводу — тиждень, рік тому або п'ять — незрозуміло. Отож невідомо й те, чи ці працівники спричинили появу інфекції у молокопродукції, яку доставляли у дитсадки. Хоча ці особи здорові, їх змусили пройти примусове лікування.

Нагадаємо, всього з підозрою на гостру кишкову інфекцію до лікарів звернулося 67 вихованців дитсадків, у 47 з яких виявлено паличку дизентерії Зонне. Епідпроцесом було охоплено 25 дошкільних установ міста. Всі вони централізовано отримують молочну продукцію з Чернівецького молокозаводу, інші продукти у дитячі садки також постачають централізовано.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

СВІТ КОРОТКО

ЄС—УКРАЇНА

У Брюсселя є гарна новина для Києва

ЄС розраховує прийняти Україну і Молдову в Енергетичне співтовариство вже 2009 року. Про це заявив єврокомісар з енергетики Андріс Пієбалгс: «Перший раунд продемонстрував, що ми зможемо просуватися швидко й, імовірно, вже 2009 року успішно завершимо переговори». Він також повідомив, що в першій половині грудня Брюссель планує почати аналогічні переговори з Туреччиною.

Договір про Енергетичне співтовариство вже поєднав 27 країн ЄС і держави Балкан. Він націлений на створення єдиного ринку електроенергії та газу. Треба, однак, зазначити, що в газовій сфері це співтовариство поки що залишається паперовим проектом, оскільки Західна Європа ще не має достатньої мережі трубопроводів або терміналів для транспортування зрідженого газу, необхідної для вільної торгівлі газом.

ТАЇЛАНД

Армія й поліція хочуть домовлятися з демонстрантами

Ситуація в Банкоку, де тривають антиурядові демонстрації, залишається напруженою. У місті відбуваються зіткнення між прихильниками і супротивниками уряду: тільки за середу було зафіксовано чотири вибухи, внаслідок яких постраждали 15 осіб (усі — громадяни Таїланду). Проте армія й поліція країни відмовилися виконати наказ прем'єр-міністра Сомчая Вонгсавата з витиснення демонстрантів-опозиціонерів з аеропортів, що перебувають в облозі. На думку правоохоронців, це призведе до катастрофічних наслідків і лише загострить ситуацію в країні. Крім того, за словами джерела, «військові заявили, що підтримають лише процес переговорів із демонстрантами і не застосують до них силу».

Нагадаємо, що, вимагаючи відставки глави уряду, розпуску парламенту і призначення дати нових виборів, прихильники опозиційного руху «Народний альянс за демократію», зокрема, блокували роботу вже другого столичного аеропорту — Дон Муанг. Тому тисячі туристів не можуть виїхати із країни.

КИТАЙ

Студентів поселять у вагони метро

Студентів, які стали бездомними після потужного землетрусу китайської провінції Сичуань, переселяють жити у вагони метро. Шістдесят вагонів для проживання надав пекінський метрополітен. Потяги звільнилися внаслідок зміни рухомого складу столичної підземки. Необхідність термінового надання тимчасового житла потерпілим від підземної стихії виникла у зв'язку з настанням зими.

ООН

Рада Безпеки розмістить Місію в Косово

Рада Безпеки ООН схвалила розміщення в Косово Місії Євросоюзу. Доповідь Генерального секретаря організації Пан Гі Муна, де було викладено умови для роботи представників ЄС у краї, була ухвалена одноголосно. Передбачається, що управління в сербських районах краю здійснюватиме місцева сербська влада під контролем Місії Організації об'єднаних націй, без підпорядкування Приштині. Виконання саме цих вимог було умовою лояльності Белграда.

У Києві 1 грудня відбудеться концерт відомої вірменської органістки з Франції Наріне Симонян, приурочений до 20–ї річниці землетрусу у Вірменії *(Укрінформ)*

Таким підручним порадів би сам Малюта Скуратов

Міліція викрила злочинну групу, яка викрадала людей

ЖАХЛИВІ РЕАЛІЇ

Наприкінці вересня оперативники управління з боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, ГУМВС України в Запорізькій області разом із бійцями спецпідрозділу «Беркут» успішно провели операцію з визволення рабів, котрих силоміць утримували і нещадно експлуатували на приватному тваринницькому комплексі в Запорізькому районі.

— На початку року ми отримали оперативну інформацію про те, що почали безслідно зникати фізично здорові чоловіки працездатного віку, котрі або зловживали спиртним, або належали до категорії так званих бомжів, — розповідає начальник цього управління полковник міліції Ігор Стаценко. — Після ретельної перевірки було встановлено, що їх викрадала злочинна група, яку створив 45-річний господар тваринницького комплексу, і, застосовуючи грубу фізичну силу, змушувала безплатно працювати по 17—18 годин на добу. Зібравши необхідні докази і задокументувавши показання свідків та декого з потерпілих, ми отримали санкцію на обшук і перед ранком провели операцію, в результаті якої визволили чотирьох рабів, котрі перебували замкненими в підсобному приміщенні, затримали шістьох підозрюваних, вилучили знаряддя катування — наручники, гумові кийки та дерев'яні біти, а також велику суму грошей. Слідство уже завершується, і справу передадуть до суду.

Появи працівників міліції на фермі, звісно, не чекали, а тому ніхто опору не чинив. Та й було б це марною справою, і кілька самовпевнених та зухвалих наглядачів, які ще недавно глумилися над безпомічними жертвами, пригнічено мовчали. Не менше шоковані були й самі в'язні цієї імпровізованої тюрми. Адже вони вже не вірили, що їхні муки коли-небудь скінчаться, а втекти з-під замка на фермі, котру охороняють собаки, було неможливо. І все-таки відчайдухи серед рабів траплялися, декому й справді вдавалося приспати пильність охоронців, коли ті вночі вивозили на поле косити траву, але їх потім розшукували і нещадно катували для прикладу іншим. Один такий бідолаха показав дибу, до якої його прив'язали за ноги після повторної втечі й щодуху відгамселили гумовими киями та бітами. Як йому тоді здалося, катували не менше двох годин, але наглядачі заперечили — мовляв, усього кілька хвилин... А на згадку про ту показову екзекуцію на ногах у нього залишилися глибокі попруги, котрі повгинали після того, як були розв'язані пута. Ще одним місцем для тортур на фермі була глибока забетонована яма, в яку спочатку зсипали для зберігання зерно, а потім почали вкидати непокірних і тримати там по кілька діб, вивітрюючи дух вільнодумства.

Про самого господаря у селі люди непоганої думки. Чоловік як чоловік, працьовитий і підприємливий, зумів піднятися, по суті, з нічого. Спочатку ферма була невеличкою, і на ній вправлялися лише члени родини, а потім почали використовувати й найману працю. Поблизу від обласного центру це не так і складно — треба лише знати місця, де збираються бурлаки, котрі готові працювати майже задарма. Так тривало кілька років, господар, який, до речі, має вищу торговельну освіту, проявив кмітливість, і ферма перетворилася на комплекс, де нині утримують кількасот свиней та близько двохсот корів. Тут уже потрібно більше десятка працівників, а це — великі витрати на зарплату. Тож чоловік і додумався до такого. Згуртував наглядачів із числа бурлаків, котрі свого часу відбували покарання за дрібні злочини, і почалося полювання на людей. Відловлювали їх по-різному. Когось буцімто наймали на роботу, інших підбирали сплячими в стані алкогольного сп'яніння, а коли вже освоїли «кваліфікацію», то, зустрівши на шляху в безлюдному місці, почали силоміць вкидати в будку вантажівки, якою колись розвозили продукти. А там кричи не кричи — ніхто не почує...

Принцип відбору був простий — розпізнати «бомжа». А оскільки цією категорією тепер опікуються соціальні служби, то серед потенційних жертв обриванців не траплялося, а отже, й помилитися було не складно. Нині слідство встановило 14 потерпілих, кілька з яких потрапили в тенета людоловів суто випадково. Одного з них батько послав на село допомогти тітці прополоти город, і після теплого прощання зі щедрим застіллям він вийшов на дорогу й приглянувся «мисливцям», інший любив слухати розповіді про вільне життя і після роботи прийшов поспілкуватися з волоцюгами та й заснув, зморений сонцем і горілкою. Коли ж прокинувся в темній будці, то закричав від жаху, бо здалося, що потрапив у склеп. Уранці на фермі з ним провели «виховну» роботу, пояснивши, для чого він тут і що має робити, а після того, як відмовився задарма працювати, відлупцювали для годиться і вкинули в карцер. Але хлопця почали розшукувати після того, як батько звернувся в міліцію, тож хазяїн, дізнавшись про розголос, вирішив відпустити його на волю. Аби не розшифрувалося місцезнаходження «в'язниці», його знову вкинули в будку й відвезли туди, де взяли, пояснивши, щоб тримав язик за зубами.

Іншим неборакам так не поталанило, бо вони втратили всякий зв'язок із своїми родинами, а отже, й заступитися за них було нікому. А за найменшу провину їх нещадно карали. Як розповів слідчий з особливо важливих справ Євген Кусий, із чотирьох наглядачів особливою жорстокістю відзначався той, кого раби поміж себе називали Довгим або Афганцем. Він і справді свого часу пройшов через пекло війни, і щось там в його душі надломилося, тому й потрапив до в'язниці. Він ніколи не випускав з рук дерев'яної палиці, яку одного разу перебив на спині нещасного, коли той, перекриваючи дах, не втримав рівноваги й зачепив його шифериною... Любив розпускати руки й неодноразово засуджений парубійко на прізвисько Рудий. Що ж до решти двох, то вони в основному покрикували, підганяючи «ледарів». Інколи, щоб раби не забували хазяйської руки, їх пригощали стусанами і господар ферми та його дев'ятнадцятирічний син. Не особливо злобливо, а так, для порядку.

— Мене у цій історії вразила поведінка господаря, — каже Євген Олександрович. — Здавалося б, нормальна людина, успішний підприємець, а так морально опуститися. І собі, й синові скалічив життя. А визнавати винним себе не хоче. Мовляв, мало не благодійністю займався, даючи бездомним дах над головою та роботу. Теж мені — санітар суспільства знайшовся!

У цій історії щасливого кінця не буде, бо в одних героїв продовжиться безпросвітне напівжебрацьке існування, а інших за скоєні злочини чекає тривале перебування за гратами. І все-таки хотілося б, щоб їхній сумний досвід послужив наукою тим, хто перед натиском життєвих негараздів сходить з обраного шляху, а ще більше — тим, хто в гонитві за наживою втрачає людське обличчя.

Микола МАНЬКО.

> Із чотирьох наглядачів особливою жорстокістю відзначався той, кого раби поміж себе називали Довгим або Афганцем. Він ніколи не випускав з рук дерев'яної палиці, яку одного разу перебив на спині нещасного, коли той, перекриваючи дах, не втримав рівноваги й зачепив його шифериною...

> Ще одним місцем для тортур на фермі була глибока забетонована яма, в яку спочатку зсипали для зберігання зерно, а потім почали вкидати непокірних і тримати там по кілька діб, вивітрюючи дух вільнодумства.

На знімку: знаряддя катування, вилучені правоохоронцями у господаря ферми.

Фото надано відділом зв'язків із громадськістю ГУ УМВС України в Запорізькій області.

* ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА

Татарські хутори «самостійників» на Придесенні

145 років тому в Білорусії та Литві відбулися повстання за незалежність, люто придушені імперською владою

Вони почалися в січні 1863 року і були жорстоко розгромлені російськими військами восени того самого року. З 4500 повстанців 128 були покарані на смерть, а інші відправлені на каторгу в Сибір. Ще близько 13 тисяч чоловік влада переселила подалі від Білорусії.

Один з головних ватажків повстанців Кастусь Калиновський, який видав першу білоруську газету «Мужицька правда» білоруською мовою, був страчений у Вільні.

...Здавалося б, повстання 1863 року не має ніякого відношення до України. Адже білоруси переслідували свою мету, прагнули здобути свободу самостійно. Однак на Чернігівщині, виявляється, є люди, життя яких тісно пов'язане з подіями 145-річної давнини. А річ у тім, що в Менському повіті після вищезгаданих подій з'явилися... татарські хутори. Ще за правління Вітовта у Білорусії оселилися кілька тисяч ординців, які попросилися до нього на службу, бо мали проблеми зі своїми одновірцями. Вони впродовж століть зберігали родові традиції, звичаї. На новій батьківщині поселенці — колишні кочівники — добре гос-подарювали. Багато з них стали шляхтичами. Татарські білоруси теж хотіли кращого життя, а тому підтримали повстанців. Ось так кільканадцять репресованих татарських родин опинилися на Чернігівщині та заснували хутори.

Про це б сьогодні ніхто вже й не знав, якби священик з Чернігова Євген Орда не зацікавився своїм родоводом, нетиповим українським прізвищем. Воно, очевидно, на його думку, означає належність до прибічників Орди-хана.

— У метричній книзі, — розповів він, — я знайшов такий запис про мого прапрадідапредка — «казак православный из татарцев».

Коли священик копнув глибше, то знайшов навіть свій шляхетський герб. У XVII — XVIII століттях його предки були білоруськими шляхтичами. До речі, класик білоруської літератури Франциск Богушевич, можливо, не став би класиком, якби за участь у повстанні 1863 року його не заслали в Ніжин, де він закінчив знаменитий Ніжинський юридичний ліцей.

— На хуторах поселилися родини Орд, Карандаків, Малаїв, Василевичів, — далі оповідає протоієрей. — У мого діда Григорія, наприклад, було 14 сестер і один брат. За радянської влади хуторян зігнали в один населений пункт — село Лугове. Туди з'їхалися багато інших приїжджих, і скоро татарська кров дуже змішалася.

...Нині у невеличкому селі Лугове проживають переважно пенсіонери. Коли запитую про татар, на мене здивовано дивляться.

— Та які тут татари? — дивуються. — Тут усі свої...

Але розбалакуємося, і люди пригадують татарські прізвища.

— А он Орда іде! — кажуть.

Знайомимося з Ніною Іванівною.

Вона нічого не знає про своє татарське походження.

— А які прізвища були у вашому роду? — запитую.

— Маму звали Татарчук (!) Ганна Григорівна. Батька — Орда Іван Тимофійович.

— Вони були чорняві?

— Дід Григорій Григорович був темний такий...

Дізнаємося від неї про ще одну Орду, Ольгу Григорівну.

Поїзд далі не піде?

Пасажирів ставлять перед вибором: або дорожчі квитки, або скасування маршруту

Є ПРОБЛЕМА!

Загроза нависла не так над рейсами міжнародного та міжміського сполучення (хоча і тут, очевидно, без сюрпризів не обійдеться), як над приміськими електричками. Ще донедавна це був найпопулярніший транспорт серед пенсіонерів, безробітних та найбідніших. Не секрет, що навіть далекі подорожі дехто намагався сплanувати так, щоб добратись до місця призначення нехай з трьома, чотирма пересадками, але електричкою. Люди готові були жертвувати комфортом, елементарними зручностями, часом, годинами вичікуючи та й ночуючи на чужих вокзалах, щоб зекономити на ціні квитка. Зрозуміло, що більшість робила це не заради примхи чи жадібності, а тому, що для них справді дуже важливо заощадити отих кілька гривень. Але...

Рейс в один кінець

На залізниці такого не буває, щоб потяг пішов в один кінець, а назад не повернувся. Це прописна істина. Втім, такою вона була до недавнього часу. Мешканець Лісогірки, що у Городоцькому районі, відчув на собі протилежне. Зранку сів чоловік на дизель Гусятин—Хмельницький і подався в обласний центр до лікарні. А коли з обіду прийшов на вокзал, то ледь не обімлів, почувши в касі: «Електричку до села відмінили».

До райцентру ще якось добрався. А що далі? Для здорового та молодого до його Лісогірки, може, і не так тяжко дістатись і пішки. А що робити літній людині, інваліду, яку ноги вже не несуть? Довелось найняти таксі й заплатити тридцятку. Для сільського мешканця така плата — просто катастрофічна. Не дивно, що вже зранку пасажир-невдаха розповідав про свої пригоди сільському голові Анжелі Варшавській. А вже та повідала про прикрий випадок керівництву Південно-Західної залізниці: «Як можна було тупикове село без усякого попередження залишити без такого звичного транспорту?».

Коли в селі дізнались про скасування дизеля, люди вийшли на колію і перекрили рух поїздів. Знали, що діють всупереч закону. Але хто, який закон дозволив з такою байдужістю ставитись до їхніх проблем? Тільки після такого протесту рух електрички відновили, але... лише двічі на тиждень. Причому по понеділках він відправляється тільки в один кінець, назад не повертається.

Один білет — десяток пасажирів

Залізничники твердять: тільки за півріччя витрати залізниці під час надання послуг приміських пасажирських перевезень у шість разів перевищують доходи. Підвищення ціни на квитки на початку року ситуації не змінило, бо за цей час встигли значно подорожчати енергоносії, запчастини, зросла заробітна плата.

Особливо дошкуляють у цій ситуації пільговики. На думку залізничників, в області субвенція покриває лише 33 відсотки витрат. Але чи справді це так?

Маніпуляції з цифрами пільговиків стали вже звичними. Хто ж може сказати, скільки їх перевезено, і яку суму потрібно компенсувати, коли точного обліку не ведеться.

Чи не з цієї причини залізничники твердять, що у згаданій вже електричці щодня буває не більше десятка пасажирів, зате сільський голова переконує, що вагони переповнені, бо в них щодня їдуть і пенсіонери, і студенти. Кому вірити?

Обласне управління праці та соціального захисту населення наводить свої дані. А вони свідчать про те, що на початок вересня залізничним транспортом області було перевезено трохи більш як 256 тисяч пасажирів-пільговиків. Це стало транспортникам в 1,1 мільйона гривень. При цьому управління соціального захисту взяли на себе зобов'язання відшкодувати майже 980 тисяч гривень. Правда, ця стаття не була своєчасно профінансована сповна, і тому ще залишився борг у 141 тисячу гривень. Але ж навіть і ця цифра не зіставляється із мільйонами втрат, про які твердять залізничники. А це означає, що відшкодовується не 33, а понад 83 відсотки витрат, пов'язаних із перевезенням пільговиків. То де правда?

Хто кому винен...

Ці суперечки між перевізниками, владою та пасажирами, здається, не припиняються ні на секунду. На початку осені Шепетівка пережила інцидент, коли на залізничній станції оголосили про те, що припиняється перевезення пільговиків у приміському транспорті. Основне пояснення — міське керівництво не уклало відповідного договору і заборгувало понад 400 тисяч гривень. Тож, щоб «відновити справедливість», залізничники запропонували пенсіонерам, інвалідам та всім іншим пільговикам платити за білет. У частини представників міської влади є свої пояснення: субвенції виділяються як на міські, так і на приміські перевезення пропорційно, тож фінансова відповідальність за електрички має здебільшого лягати на районний бюджет...

Конфлікт триває вже не один місяць і навіть не рік. Пенсіонеру, який дістається до своєї дачної ділянки, важко розібратись у його перипетіях. Та чи й потрібно? Якщо держава надала їм право пільгового проїзду, то хтось повинен його гарантувати? Натомість, відстоюючи його, пільговики змушені були вийти з пікетами, пригрозили перекрити залізничні колії і лише після того отримали «дозвіл» від залізничників не платити за квиток.

Ціни таки піднімуть

То що сильніше: слово чиновника чи закон держави? За якими правилами повинні жити усі ми? Питання, відповідь на які очевидна, все одно видаються риторичними.

А через те **складається ситуація, коли у війнах за ціну і квитки немає переможців. Навіть якщо вартість їх зростає. Бо кого шкодувати більше: пасажира, котрому доведеться платити більше, чи машиніста потяга, який не отримає хорошої зарплати?**

На громадських слуханнях щодо збільшення тарифів залізничники повідомили, що зняття одного збиткового приміського маршруту приводить до економії 380 тисяч гривень на місяць. Отож залізниці вигідніше закупити для тієї самої Лісогірки автобус, ніж відправляти туди потяг.

Якщо йти за такою логікою, то варто було б взагалі скасувати більшу частину пасажирських рейсів. Для того, щоб залізниця у нас існувала заради залізниці і заробляла собі на життя. А пасажир тут взагалі ні до чого.

Отож найбільша проблема в тому, що кожен залишається наодинці із своїми проблемами і сам бореться за життя, не сподіваючись ні на закон, ні на владу. От і вийшло, що залізниця все-таки вирішила ціну підняти. А тим часом пасажир намагатиметься робити все, щоб відшукати пільгу і за білет не платити.

Ірина КОЗАК.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Проти палички Коха влаштують засідку

Напружена ситуація із захворюванням на туберкульоз виникла нинішньої осені в Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині. За дев'ять місяців зафіксовано 31 один випадок ураження паличкою Коха, причому в половини інфікованих хвороба занедбана, а це означає, що лікуватися буде ще важче. Для порівняння: за весь 2007 рік було виявлено 42 хворих. Район за показниками захворювання опинився на сьомому місці в області.

Ситуацію коментують

Виконувачка обов'язків головного санітарного лікаря району Наталія Оленич:

— Хворими на туберкульоз є, як правило, непрацюючі, люди з асоціальних груп, котрі зловживають алкоголем, погано харчуються, живуть в антисанітарних умовах. Померли вже восьмеро, серед них три підлітки. Головною зброєю проти цієї страшної хвороби є передусім вчасне обстеження та виявлення інфекції на початковій стадії. Фахівцям удалося охопити профілактичними оглядами 52 відсотки населення. Люди не йдуть на перевірки з кількох причин. Насамперед наш район — один із найбільших в Україні, щоб дістатися до центральної районної лікарні з іншого кінця району, треба витратити до півтори години та ще чималу суму. У сільських лікарнях обладнання застаріле, часто не працює через поломки. Останніми роками з'являється чимало стихійних сміттєзвалищ, які є джерелом багатьох інфекцій. Легше заплатити штрафи, які визначила держава, ніж везти непотріб на офіційне звалище. Пасивні в боротьбі із забрудненням навколишнього середовища сільські керівники. Санепідемстанція уважно відстежує діяльність численних ковбасень, пунктів громадського харчування, адже часто там забувають про елементарні вимоги до переробки м'яса, птиці, яєць, молока, які можуть бути вражені мікобактеріями туберкульозу.

Головний лікар центральної районної лікарні Яків Цуглевич:

— Найбільшим джерелом хвороби була і є інфікована людина. Туберкульоз не вибирає лише бідних, на нього може захворіти й багатий. У більшості випадків туберкульоз протікає без особливих симптомів. Окрім нововиявлених хворих, у районі на обліку є ще 179. Отже, тубвідділення перевиконує «план» ліжко-днів на 120 відсотків. Цього року тут збільшили видатки на харчування до 6 гривень 50 копійок на людину, адже хвороба вимагає посиленого харчування. Завдяки програмам за кошти державного та місцевого бюджетів надаємо продуктову допомогу ще 38 особам. У відділенні зробили ремонт, поліпшили умови перебування, але досі не вирішено питання із знезараженням стічних вод. Особливо медиків хвилює відмова батьків проводити щеплення дітям. У нашій ситуації щеплення є надійним захистом від туберкульозу. Проте до 50 відсотків батьків навідріз відмовляються дати згоду на щеплення. Дехто посилається на те, що за кордоном їх давно скасували. Справді, я був в Ізраїлі, де ніхто й не чув про вакцинацію. Але ж який там рівень життя!

Тимчасовий виконувач обов'язків голови районної державної адміністрації Ростислав Ярема:

— Як керівник району, я недаремно вимагаю якісного харчування в дитсадках та школах. І це не нав'язлива ідея. Там, де директор школи не здатен забезпечити вітамінний та калорійний стіл, він повинен піти. Хіба ж у селі немає буряка, капусти, моркви? Сьогодні наші дитсадки купують яловичину в місцевих підприємців по 14—18 гривень за кілограм — такої ціни ніде немає, але нам вдалося домовитися з приватниками. На мене ображаються за наїзд на окремі «генделики». По-іншому ці так звані заклади громадського харчування й не назвеш, бо з самого початку тут не проведено проточної води, каналізаційної мережі, що вже казати про гарячу воду. Така «кухня» теж може поширити не одну інфекцію. Замість виправлення ситуації «ображені» пишуть до Президента, в Генпрокуратуру. Але влада має стояти на сторожі здоров'я району, і вона це робить. Сьогодні ведемо переговори на рівні області про переїзд Орининського тубвідділення у приміщення з кращими умовами, які створено в медичному закладі села Зарічанка Чемеровецького району, що неподалік. Досягли домовленості і про придбання для району за кошти обласного бюджету пересувного цифрового флюорографа — до кінця цього року ми зможемо обстежувати громадян практично вдома. Що стосується смітників, то оголошуємо їм нещадну війну.

Записала Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ * ТЕОРЕМА БУТТЯ *

Для неї наша оповідь про татарські корені — теж дивина.

— Жили, як усі люди, — оповідає. — Батько молився Богу і нас, малих дітей, привчав. Ніхто мені не розказував, що наші предки звідкілясь приїхали...

Де Татарчуки? Одні повмирали, а діти роз'їхалися. Карандаки переселилися у Крим. Багато Орд тепер живе у Чернігові, Березні та інших містах. Перші переселенці на Менщину не дуже хвалилися своїм походженням тим, що викликаний був їх переїзд з Білорусії. Як і в радянські часи люди не афішували, що багато з них були на примусових роботах в Німеччині, так і тодішні господарі, мабуть, приховували від дітей, за що їх покарала імперська влада. Тож нащадки білоруських повстанців вже нічого не знали про славне минуле своїх прадідів, які прагнули волі, кращого життя.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: у жилах мешканок Лугового Ніни Іванівни *(ліворуч)* та Ольги Григорівни тече кров білоруських татар.

Фото автора.

У Львові до 2011 року з'явиться 20 нових готелів. Про це вчора повідомив міський голова **Андрій САДОВИЙ** *(Укрінформ)*

У Києві розпочав роботу Фестиваль соціальних проектів (*Укрінформ)*

До нашого супу уряд додав довгу локшину. Хто споживатиме?

ТЕМА

«Газовий» скандал триває. У відповідь на вимогу «Газпрому» сплатити борг 2,4 млрд. дол. усі причетні до цієї сфери українські очільники негайно «відбили» удар: Україна не має до нього стосунку, перевівши стрілки на посередника — швейцарську компанію «РосУкрЕнерго».

Щоправда, згодом «Нафтогаз України» хоч і частками, але все-таки визнав борг. Натомість Президент Віктор Ющенко поклав усю відповідальність на Кабмін, вимагаючи в п'ятиденний термін урегулювати проблему.

Неймовірно, але факт: уряд не лише виконав його вимогу, а й навіть у строк. Заборгованість повністю визнано й навіть обіцяно повернути всю до копієчки. Утім — проблема: бракує коштів! А без повернення боргу, за умовою укладеного прем'єрами Путіним і Тимошенко меморандуму, неможливе укладення довгострокової угоди на постачання газу Україні, яка ще й передбачає поетапний перехід на ринкові ціни з 1 січня 2009-го. Тож нам світить або ринкова ціна — 400 дол. за 1 м куб., або перекриття газового вентиля. Щоправда, очільники «Нафтогазу України» бачать вихід у тому, що проситимуть уряд спрямувати на погашення боргу... черговий транш кредиту МВФ. Начебто насправді це можливо! Адже за умовами надання цього кредиту він має бути спрямований на підтримку державного платіжного балансу.

Тим часом уряд до супу, приготовленого для власного споживання, — байок про тиск і підступність Москви —додав довгої локшини: продовжуючи годувати суспільство «не нашим» боргом, і надалі посилаючись на «РосУкрЕнерго».

Зачекайте, а хіба не було влаштовано пишний похорон цьому посередникові? Нині з'ясовується, що «РосУкрЕнерго» реанімований, і він навіть встиг зробити купу боргів, які ми мусимо повертати? Отже, «пацієнт» зовсім і не помирав?

Це можна пояснити, перевівши високі відносини у побутову площину. Їх формула така: покупець у магазині взяв один кілограм ковбаси, але не сплатив за неї продавцеві, мовляв, товар не твій, а власника. Поклавши ковбасу в холодильник, він начебто став її власником. Але одного кілограма для сім'ї, звісно, вистачило ненадовго. Покупець знову йде в магазин, але вже не до продавця, а до власника — постачальника. Та ще й з побажаннями придбати її за нижчою ціною. А той каже: спочатку розрахуйся за минулу покупку, а вже після цього будемо вести переговори...

Так і з газом. Начебто неіснуючий комерційний посередник «РосУкрЕнерго», закупивши паливо в такого само комерційного підприємства «Газпром», постачив його державній компанії «Нафтогаз України», яка вчасно не розрахувалася за нього. Плюс наросли пені та штрафи за прострочені платежі. Виходячи з цього, Київ винен посередникові, той — Москві, але прямого боргу України «Газпрому» начебто немає. Та хіба це скасовує наш борг чи бодай зменшує його?

До речі, Кабмін, щоб сплатити заборгованість, хоче викупити в «РосУкрЕнерго» 11,5 млрд. куб. м газу з ПСГ по 200 дол. за тис. куб. Натомість керівники «РосУкрЕнерго» твердять, що ці запаси газу... не мають стосунку до українського боргу за газ, тому що давно оплачені. І не погоджуються продавати, бо в 2009 році його можна буде збути дорожче.

Як переконуємося й надалі — що більше пояснень уряду про начебто не наш борг, то більше виникає запитань. Приміром, чому Україні (саме Україні, бо державна компанія «Нафтогаз України» представляє на газовому ринку нашу країну. — **Авт**.) досі не вдалося перейти на довгострокові або принаймні на середньострокові угоди з «Газпромом», як це зробили практично всі колишні республіки СРСР? Якщо борги «Газпрому» — наші, і вони виникають постійно, то виходить, що «Нафтогаз України» неплатоспроможний? У цьому разі, чи є гарантія, що «Газпром» узагалі захоче мати з ним справу? Зрештою, «Газпром» ніхто не може зобов'язати продавати паливо саме цьому покупцеві чи іншому. Та й керівник «Нафтогазу України» Олег Дубина заявив: «Компанія не витримає європейських ціни».

Щоправда, наш уряд намагається нас нагодувати «локшиною», заявляючи про можливість підвищення тарифів за транзит російського газу, а також про зниження ціни на нафту, що потягне за собою зниження вартості газу.

Не знаю, на кого може справити враження казочка про підвищення вартості транзиту. Адже Росія може зробити те саме з транспортуванням палива із Середньої Азії до кордонів України, а їхній газогін довший, ніж наш, тож навряд чи ми від цього багато виграємо. Щодо здешевлення нафти, то треба знати, що, приміром, Європа при покупці газу враховує ціни на нафтопродукти, але з дев'ятимісячним запізненням. Тож на початку 2009-го ціна на нього буде максимальною, а тому і європейці, й ми розраховуватимемося на основі рекордно високих цін на нафтопродукти весни і літа цього року...

Чому уряд не каже правду, як вона є? Адже суспільство так чи інакше задіяне у цих процесах, тому має знати реальну ситуацію. Щоправда, тоді воно запитає в нього, чому його політика в цьому напрямі виявилася провальною?

Валентина ПИСАНСЬКА.

МОЯ ПОЗИЦІЯ

Вихори ворожі віють над нами

Завтра в Москві має розпочатися XIII з'їзд Комуністичної партії Російської Федерації. Оскільки «свято» це не на нашій вулиці, можна було б про нього й не згадувати не те що проти ночі, а й на початку дня. Але сталося так, що незмінний лідер російських комуністів Геннадій Зюганов сам прив'язав урочисту подію до України, і це, звичайно, не могло не привернути увагу до дій «авангарду» сусіднього суспільства.

На прес-конференції, присвяченій майбутньому форуму, товариш Зюганов похвалився, що КПРФ тісно співпрацює з КПУ: знову ж таки, то було б їхньою внутрішньопартійною справою, якби не уточнення, в чому ж саме суть тісної співпраці. З'ясовується, її основне завдання — організація акцій проти «втягування України в НАТО»: «Ми регулярно підтримуємо одні одних, консультуємо, надаємо необхідну допомогу. Ми разом з українськими товаришами нині організували широкий рух проти НАТО». Геннадій Зюганов навіть потрудився перелічити низку «успішних акцій», які зірвали спільні навчання українських військовиків з їхніми колегами із країн Альянсу, бо «для нас абсолютно неприйнятне НАТО в Україні».

Даруйте, тут уже йдеться не про обмін палким комуністичним привітом чи досвідом партійного будівництва. «Надання необхідної допомоги» і «неприйнятність» для «захисників» віртуального в наші часи пролетаріату зовнішньополітичного курсу іншої держави — це не колективне виконання «Інтернаціоналу», а приклад зухвалого втручання у внутрішні справи України. Нам і без «консультантів» з Москви тут вистачає проблем зі своїми «товаришами».

Припускаю, що на Геннадії Зюганові все-таки не настільки «відпочила природа», аби він не розумів, що означають такі публічні заяви. Але притаманне для багатьох російських політиків — незалежно від декларованої ідеології — великодержавне нахабство не припиняє їхніх язиків до зубів і тоді, коли для «конспірації» варто було б не звітувати про «досягнення успіхів». Вони не соромляться визнавати, що здійснюють провокації на території чужої країни. Втім, і їхні «аборигенні» однодумці також не бентежаться від того, що «підносять патрони» московським вождям.

Одкровення голови КПРФ викликали обурення в середовищі патріотично-демократичних сил України. НРУ навіть звернувся до Генпрокуратури та СБУ з вимогою «розслідувати діяльність КПУ, котра сприяє зовнішньому втручанню у внутрішні справи держави, спрямованому проти незалежності і територіальної цілісності України». Рухівці наголошують: заява Зюганова підтверджує «неукраїнський слід» антинатовських шабашів і тому правоохоронні органи мають наступальніше реагувати на провокації.

Одне слово, аби «вихри враждебные» над нами не віяли, і «темные силы» не заганяли нас назад, до орди, треба адекватно відповідати на виклики. Як співається у «Варшав'янці», «станем ли, братья, мы дальше молчать», коли зайди хизуються «широким рухом» проти державної незалежності сусідів, наче поверненням до прийнятних для них тотальних компартійних часів? Зрештою, Україна вже була полігоном з випробування комуністичних ідей. Чим це обернулося для мільйонів людей, на відміну від «консультантів», ми пам'ятаємо...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Варто серйозно замислитись...

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 5-й тур. 25 листопада.

Група А. «Бордо» (Франція)—«Челсі» (Англія). 1:1. «Клуж» (Румунія)—«Рома» (Італія). 1:3. «Рома» — 9 очок, «Челсі» — 8, «Бордо» — 7, «Клуж» — 4.

Група В. «Інтер» (Італія)—«Панатінаїкос» (Греція). 0:1. «Анортосіс» (Кіпр)—«Вердер» (Німеччина). 2:2. «Інтер» — 8, «Панатінаїкос» — 7, «Анартосіс» — 6, «Вердер» — 4.

Група С. «Спортінг» (Португалія)—«Барселона» (Іспанія). 2:5 (Велозу, 65, Лієдсон, 66 — Анрі, 14, Піке, 17, Мессі, 49, Канейра, 67 (автогол), Крчич, 71 (п).

«Шахтар» (Україна, Донецьк)—«Базель» (Швейцарія). 5:0. Голи: Жадсон, 32, 65, 73, Вілліан, 50, Селезньов, 75.

«Шахтар»: П'ятов, Срна (Єзерський, 78), Рац, Кучер, Іщенко, Гюбшман, Гай, Фернандіньо (Дуляй, 74), Вілліан, Жадсон, Адріано (Селезньов, 46). **Тренер** — Мірча Луческу.

«Базель»: Констанцо, Гюггель, Штокер, Абрагам, Сафарі, Маркові, Ергич, Едуардо (Мустафі, 66), Карлітуш (Фрей, 70), Дердійок, Дзанні. **Тренер** — Кристіан Гросс.

Попереджено Штокера, 87.

Арбітр — Кристінн Якобсон (Ісландія).

Донецьк. РСК «Олімпійський». 14 000 глядачів. Дощ. 8 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Барселона»	**4**	**1**	**0**	**16—5**	**13**
2. «Спортінг»	**3**	**0**	**2**	**6—8**	**9**
3. «Шахтар»	2	0	3	8—5	6
4. «Базель»	0	1	4	2—14	1

Група D. «Атлетіко» (Іспанія)—ПСВ (Нідерланди). 2:1. «Ліверпуль» (Англія)—«Марсель» (Франція). 1:0. «Атлетіко», «Ліверпуль» — по 11, «Марсель», ПСВ — по 3.

Як і очікувалося, «Шахтар» переміг «Базель» — найслабшу команду в групі — і забронював місце у весняній частині розіграшу Кубка УЄФА. До того ж перемогли «гірники» переконливо й ефектно. Як кажуть, можуть донеччани, коли хочуть. Ось так чемпіон України грав би і в інших матчах, а не тільки проти «Базеля», то й вихід до плей-оф для нього став би легким, а для прихильників команди то була велика радість.

— Зазвичай я не виокремлюю когось персонально — хочу відзначити всю команду, — сказав після зустрічі Мірча Луческу. — Однак зроблю виняток і скажу, що хорошу гру показав сьогодні Вілліан. Також Іщенко, який лише вранці дізнався про те, що гратиме, діяв на високому рівні. Ну і, зрозуміло, Жадсон, котрий забив три м'ячі. І Селезньов, думаю, зіграв краще 45 хвилин з моменту свого повернення до команди. Хотілося б відзначити і всіх інших гравців: Гая, Гюбшмана. Срна і Рац дуже впевнено діяли і в атаках, і в обороні. Кучер упорався з Дердійоком на «другому поверсі». Фернандіньо теж був хороший як в обороні, так і в атаці...

— «Шахтар» сьогодні забив усе, що не вдавалося за останні півроку, — сказав його капітан Даріо Срна. — Ми присвятили цю перемогу нашим уболівальникам і президенту клубу. «Базель» — дуже хороша команда, й обіграти її може лише сильний характером і духом суперник. А ще вірю, що наша чорна серія закінчилася. Після перемоги над «Динамо» і «Львовом» ми почуваємося впевнено.

Отже, «Шахтар» забезпечив собі місце у весняній частині розіграшу Кубка УЄФА. І це має певною мірою втішити колектив. А ще він мусить згадати про пітерський «Зеніт», котрий став тріумфатором у цьому турнірі. То чому б і «Шахтареві» не повторити цей славний шлях. Усі підстави в нього є. І насамперед, хоч би що там казали, «гірників» очолює досвідчений і авторитетний тренер. А переважна більшість футболістів мають солідну підготовку. Та найголовніше — неабиякий досвід виступів на євроарені. Тому, якщо зібрати докупи всі ці чесноти, то є всі підстави серйозно задуматись над досягненням високої мети.

На знімку: Жадсон (у центрі), **котрий забив три м'ячі у ворота «Базеля».**

Фото надано прес-службою ФК «Шахтар».

***

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. Дивізіон «Захід». **«Сокіл» (Київ)— «МХК Крилья Советов» (Москва). 4:3 (2:0, 1:2, 1:1).**

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Що? Де? Почім?

ПРОГНОЗНІ ЦІННИКИ ГРУДНЯ

У жовтні–листопаді до інфляційних додалися не менш загрозливі девальваційні очікування, які, судячи з усього, стануть найголовнішим чинником грудневої інфляції. Подорожчання долара США й антикризові заходи суттєво охолодили накопичувальний запал вкладників банків і водночас підігріли споживчий попит, тому неабиякі гроші зосереджені зараз в домогосподарствах і перед Новим роком вийдуть на ринок. Це обіцяє передріздвяну активізацію торгівлі за нестабільних цін з однією важливою умовою — споживач купуватиме тільки продукти і товари першої необхідності. Тому інфляція у грудні, як на мене, сягне за 3 відсотки.

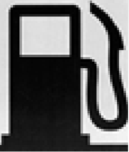

БЕНЗИН *(високооктановий) — середня вартість літра А-95 знизиться на 15—20 копійок.*

Роздрібні ціни, як і раніше, не встигатимуть за подешевшанням світлих нафтопродуктів у Європі й коригуватимуться на курс американського долара. За нього купуються і нафта, і продукти її переробки. Поза тим загальний тренд оптових та роздрібних цін відповідатиме світовим тенденціям. Нагадаю, що світові ціни барелі нафти вже в листопаді обвалилися нижче 50 доларів США.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Затяжне падіння світових цін на сировину, в тому числі на нафту, вже адекватно обвалило роздрібні ціни на світлі нафтопродукти в США. Там очікують на дефляцію, яка з огляду на фундаментальні причини (рецесію економіки та фінансову кризу) спричинить колосальні проблеми. А Україні, судячи з усього, це не загрожує, бо переорієнтацію базових галузей на внутрішній ринок гальмуватиме політична і макроекономічна нестабільність, що ми спостерігали вже у листопаді, а також гостра потреба в держінвестиціях. Боротьба з інфляцією і з негативним сальдо торговельного балансу для уряду стає менш актуальною, ніж підтримка бодай мінімального економічного розвитку, захист від наслідків рецесії, яка, судячи з глибини наших внутрішніх проблем, охопить наступного року всі галузі.

БОРОШНО *— подешевшання на 25 відсотків.*

Падіння роздрібних цін на борошно відбудеться як наслідок надмірної пропозиції зерна нового врожаю, нереалізованого за бажаними цінами на зовнішньому ринку. Пролонгація кредитів до 1 липня 2009 року і закупівля зерна під заставу Аграрним фондом у держрезерв тільки частково вирішують проблему дефіциту коштів у селян.

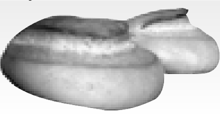

ХЛІБ БІЛИЙ, ПЕРШОГО СОРТУ, ФОРМОВИЙ *— подешевшання на 1 відсоток, хліб житній — подешевшання на 10 відсотків.*

На суттєвіше здешевлення хлібу я не розраховую через традиційне бажання суб'єктів роздрібної торгівлі скористатися пожвавленням попиту на товари першої необхідності перед новорічними святами. Водночас через подешевшання зерна в собівартості борошна зросте і рентабельність його виробництва.

М'ЯСО *— подорожчання на 30 відсотків.*
КОВБАСИ *— подорожчання на 20 відсотків.*

Мої оцінки спираються на сезонне зростання попиту на м'ясопродукти у період пікового їх споживання, а також стабілізацію цін на яловичину, які скорочувалися під тиском імпортних надходжень сировини. Цілком очевидно також, що в структурі споживання м'ясопродукти вже поступатимуться іншим продуктам — споживач уже почав співвідносити рівень своїх доходів з витратами на харчування.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Споживчі настрої населення погіршилися до рівня 2000 року. Вони свідчать про дуже низькі оцінки власного життєвого рівня і дивовижно високі інфляційні очікування, які підтримуються упродовж останніх місяців. Люди кажуть про неготовність витрачати гроші на великі покупки за умов девальвації гривні та загрози масового безробіття. Найгірше, що проблеми домогосподарств перегукуються з державними, — за оцінками Мінфіну, держбюджет за листопад і грудень очікує недонадходження з ПДВ і податку на прибуток підприємств.

КРУПИ *— подешевшання до 10—15 копійок на кілограмі.*

На користь цього прогнозу свідчить, з одного боку, наявна пропозиція, а з другого — бажання великих переробників максимально скористатися активізацією споживчого попиту для того, щоб утримати рентабельність виробництва.

ОВОЧІ *— подорожчання в середньому на 5 відсотків,*
ФРУКТИ *— подорожчання на 15 відсотків.*

Мій прогноз спирається на сезонне подорожчання овочів і фруктів перед Новим роком, підкріплене цього разу більш дорогим, ніж зазвичай, імпортом через курсову нестабільність у жовтні—листопаді.

ОЛІЯ *— подешевшання літра в середньому на 10—15 копійок.*

Як я зазначав у попередніх прогнозах, ціни на олію вже стабілізувалися на споживчому ринку і зберігають тенденцію до подешевшення через затовареність готовою продукцією.

АЛКОГОЛЬ *— ціни залишаться стабільні до кінця року.*

Я виходжу з того, що подорожчання спиртного було зафіксоване вже в листопаді, що, зрештою, не вплинуло так помітно на кількості його споживання.

МОЛОКО І МОЛОКОПРОДУКТИ *— подорожчання в середньому на 2—5 відсотків.*

Ціни на молоко стабілізувалися, до того ж їхнє зниження гальмує фактично закритий для виробника доступ до кредитів і податкових пільг, а також доволі резонний намір уряду встановити мінімальні закупівельні ціни, нижче яких продавати буде заборонено. Через це ціни на молоко й молокопродукти, швидше за все, зростатимуть інерційно.

ЦУКОР *— подорожчання в середньому до 3,7 гривні за кілограм.*

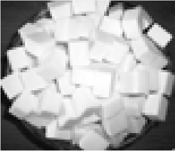

Вихід на ринок бурякового цукру, криза ліквідності та адміністративні обмеження у роздрібній торгівлі тримали ціни довгий час на межі його собівартості. Через це до кінця року експерти очікують подорожчання солодкого продукту, з чим важко не погодитися. Уряд, зі свого боку, обіцяє встановити мінімальні ціни.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Спекулятивне зростання цін на сировину, яке спостерігалося упродовж тривалого часу, помножене на гонитву за політичними дивідендами уряду, породило системну помилку: зростання номінальних доходів населення на 41 відсоток не узгоджувалося з технічним переозброєнням харчової промисловості (зростання інвестицій за 10 місяців на 0,8 відсотка) і легкої промисловості (скорочення інвестицій — на 28 відсотків). Як наслідок, скорочення виробництва низки товарів продовольчої групи восени.

ЛІКИ *— подорожчання на 10 відсотків.*

Ринок фармпрепаратів сьогодні регулюється адміністративно — аптечні ціни не перевищують дистриб'юторські на 15 відсотків. Але сезонне загострення епідеміологічної ситуації (грип!) і помічене вже у листопаді скорочення імпортних надходжень у вільному продажі, як на мене, призведе, зрештою, до подорожчання фармпрепаратів на ринку.

ПРОМТОВАРИ *— подешевшання в середньому на 5 відсотків.*

Прикінцевий результат принесуть дві відцентрові тенденції — до подорожчання імпорту внаслідок курсової нестабільності на валютному ринку та до подешевшання через заморожування деяких товарних ринків (комп'ютерна техніка, автомобілі тощо) з огляду на проблеми з ліквідністю. Певною мірою боротьбу двох протилежностей проілюструють передноворічні знижки на продукцію тривалого користування.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ *— подорожчання в середньому на 15 відсотків.*

Я виходжу з того, що росіяни утримаються від встановлення ринкових цін на природний газ для України на 2009 рік. Поза тим на фініші року ціни на опалення для населення зростуть відчутно, бо не всі органи місцевого самоврядування зголошувалися на поступовий їх перегляд упродовж року (нагадаю, платня за компослуги переглядалася щонайменше тричі).

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Роздрібний товарообіг у торговельних мережах країни скоротився на 10—30 відсотків залежно від товарної групи. У продовольчому секторі — на 10—15 відсотків, у непродовольчому — на 20—30.

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ *— подорожчання в середньому на 5 відсотків.*

Повторюсь, подорожчання транспортних послуг відбуватиметься інерційно. В громадському транспорті й на залізниці — залежно від потреби оновлювати рухомий склад і зберегти робочі місця. Відсутність конструктивного діалогу між урядом та органами місцевого самоврядування упродовж року може спричинити тарифні конфлікти на кшталт столичного, який стосується невмотивованого підвищення вартості проїзду в метро.

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ *— подешевшання в середньому на 5 відсотків.*

Глобальна економічна криза (передусім проблеми на іпотечному ринку та авторинку, в фінансовому секторі) вже до мінімуму скоротила прибутки міжнародного туристичного бізнесу. Тому зимовий відпочинок за кордоном стане доступнішим, проте менш затребуваним. Попит на місцеві гірськолижні курорти також не влаштує туроператорів.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

За 10 місяців цього року підприємства сфери обслуговування надали послуг на суму 149,2 мільярда гривень, що в сумірних цінах на 19,4 відсотка більше, ніж торік. Структура і їхня важливість не зазнали істотних змін. Найбільша питома вага в загальному обсязі реалізованих послуг — за транспортом, поштою і зв'язком, орендою, інжинірингом тощо.

ОФІЦІЙНИЙ КУРС: 100USD *— 6900 UAN.*

Я вважаю, що Нацбанк має достатньо ресурсів для утримання офіційного курсу до кінця року не вище цього рівня. По-перше, це вочевидь достатній важіль для підтримки вітчизняного експортера. По-друге, як на мене, це може заспокоїти банківську систему, котра відчуває недобре, спостерігаючи за тим, як на тлі надмірної доларизації кредитних відносин різко зростав курс долара США в листопаді.

Сергій ВЛАД.

МОНІТОРИНГ РЕГІОНІВ

ВІННИЧЧИНА

Сало б'є рекорди

Найбільше на критому ринку «Урожай» в обласному центрі подорожчало сало. Якщо наприкінці весни — на початку літа кілограм цього натурпродукту можна було купити за 7—10 гривень, то нині сало коштує 30—35 гривень.

Дорожчим стало м'ясо, за ним «потягнулася» ціна на сало. Різниця у вартості цих продуктів постійно коливається у межах приблизно десяти гривень. М'ясо нині продають по 45—50 гривень за кілограм, але перед новорічними святами ціна ще підвищиться, стверджують продавці. У півтора рази подорожчало також м'ясо домашніх курей: вартість середньої тушки — 30—34 гривні.

Традиційно додали в ціні молочні продукти. З весни кілограм кисломолочного сиру подорожчав приблизно на десять гривень і нині коштує 24—25 гривень. За півлітра сметани просять 8—10 гривень замість літніх 4—5 гривень.

На відміну від минулих років ні на копійку не подешевшав цукор. Після збирання урожаю не стала дешевшою гречка. Навпаки, один з її сортів (гречка зелена) став дорожчим на 50 копійок і тепер коштує 5,5 гривні. Підвищилася вартість городини: картоплю продають по 3 гривні за кілограм, така само ціна столових буряків і моркви, не змінилася вартість капусти — одна гривня за кілограм. Яблука не набагато дешевші від бананів — 5—10 гривень за кілограм. Майже удвічі подорожчали лимони —14 гривень за кілограм.

Віктор СКРИПНИК.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Похмурі тенденції

Ще в жовтні індекс інфляції на Хмельниччині становив понад 102 відсотки. Регіон своїми ціновими стрибками обігнав середньоукраїнські показники. Здебільшого «допомогли» підвищення оплати за опалення та послуги зв'язку, а також здорожчання транспортних перевезень. Не стояли на місці й ціни на харчі. Ще більше доведось платити за яйця, рибу, молочні продукти, тваринні жири. Усе це і призвело до того, що лише за один місяць ціни зросли більш як на 19 відсотків.

Подібні тенденції збереглись і в листопаді. Однак до всіх негативних економічних тенденцій додалася ще й паніка стосовно кризових загроз. Для більшості родин актуальним стало питання, куди вкласти невеликі заощадження, щоб не втратити на інфляції. Оскільки постійні стрибки курсів валют та нестабільна політика банків призвели до того, що довіра до депозитів у населення втрачена, хмельничани намагаються вкласти свої капітали в побутові товари.

Ірина КОЗАК.

ДОНЕЧЧИНА

Менше харчів, більше горілки

Власники мережевих супермаркетів в обласному центрі стверджують, що останнім часом середній чек зменшився на 15—20 відсотків. Реалізатори непродовольчих товарів на ринку запевняють, що виторг скоротився вдвічі. Такий приблизний «моніторинг» гаманців донеччан свідчить, що люди почали економити і відмовляються від зайвих покупок. І хоча рівень вересневої середньої зарплати становить 2218 гривень, не варто забувати, що йдеться про нараховані, а не отримані суми. На деяких підприємствах поновилося таке призабуте явище, як заборгованість із зарплати. Перш за все це стосується вугільників та будівельників. А кожен шостий працівник в області отримує менш як 1000 гривень на місяць.

Від початку року обсяг виробництва на підприємствах харчової та переробної промисловості знизився на 11 відсотків. За даними обласної державної адміністрації, зменшилося виробництво ковбасних та хлібобулочних виробів. «Рекордсменами» зі зниження обсягів (на 80 відсотків) виявилися м'ясні напівфабрикати. Наполовину впало виробництво нерафінованої олії, на третину — вершкового масла. Такі результати пов'язані з ситуацією на харчопереробних підприємствах. Цікава тенденція простежується у виробництві напоїв: якщо кисломолочних продуктів стало на два відсотки менше, а безалкогольних — на 19, то горілки і міцних спиртних напоїв в області виготовили на 46 відсотків більше, ніж торік.

Ліна КУЦ.

ЖИТОМИРЩИНА

Гречана каша зі шкварками — рекордсменка

У вересні Житомирщина посіла 20-те місце серед регіонів держави за рівнем зарплати: 1516 гривень (у середньому по Україні — 1916 гривень). Хоч як парадоксально, низькі зарплати контрастують зі споживчими цінами на ринках та в магазинах. За кілограм хліба вищого гатунку треба викласти в середньому по області 4 гривні 5 копійок, першого гатунку — 3 гривні 18 копійок. Як засвідчують дані управління економіки ОДА, за такими цінами область — на 24-му місці в рейтингу регіонів України. Трохи краща ситуація з хлібом із суміші житнього та пшеничного борошна: в перерахунку на кілограм він коштує в середньому 3 гривні 2 копійки — це 13-те місце в ціновому рейтингу по державі.

Особливо стрімко зростають ціни на свинину і яловичину — на 44 відсотки від початку року, а на сало навіть — на 66. У загальнодержавному ціновому рейтингу по цих продуктах область на 20-му місці, як і по зарплаті. По варених ковбасах першого гатунку, до яких м'ясо додається «для аромату» (про це можна здогадатися вже з середньої ціни — 18 гривень 75 копійок), — 21-ше місце. Саме на м'ясних продуктах заощаджують тепер мешканці області, що підтвердили в облуправлінні статистики: їх продається менше. На 39 відсотків від початку року подорожчало вершкове масло: у листопаді за нього треба викласти в середньому 25 гривень 31 копійку — це 22-ге місце в загальноукраїнському рейтингу. На такій само позиції область і за вартістю гречаної крупи. На 20-му місці — за ціною на олію.

Чи є винятки? Дешевше молоко — третє місце в державі. А ситуація з цукром за ціною 3 гривні 63 копійки навіть дивує: тепер є тільки один регіон, де він коштує менше.

Олексій КАВУН.

На тести записуватимуть три місяці

Хто не встигне — запізниться

Гаряча пора для абітурієнтів-2009 розпочнеться вже за кілька днів. З 1 грудня до 3 березня триватиме реєстрація на зовнішнє незалежне оцінювання. І якщо одинадцятикласники, як і торік, зможуть записатися у своєму навчальному закладі, тим, хто закінчив школу раніше, доведеться попітніти в пошуках єдиних пунктів реєстрації. Загалом по Україні працюватимуть 183 таких пункти, із них у Києві — вісім.

— Ми не можемо подовжити термін реєстрації, бо вона має бути проведена за три місяці, далі два місяці дається на обробку її результатів і підготовку до тестування, — попереджує директор Українського Центру оцінювання якості освіти Ігор Лікарчук.

Тож краще не зволікати й уже зараз визначитися з переліком предметів. Цьогоріч кожен учасник зовнішнього оцінювання зможе пройти тестування не більше ніж з п'яти дисциплін: з української мови та літератури — обов'язково, математики, фізики, хімії, біології, історії України, географії та іноземної мови — за вибором.

— Сьогодні практично всі виші затвердили правила вступу на 2009 рік, погодили їх із Міністерством освіти й розмістили на своїх сайтах, тож абітурієнти вже мають змогу дізнатися список предметів, необхідних для вступу на ту чи іншу спеціальність, — продовжує І. Лікарчук.

Безпосередньо на пункті реєстрації майбутній учасник тестування отримає інформаційний бюлетень, який вміщує дві відривні заяви (одна — основна, друга — про всяк випадок, якщо абітурієнт захоче змінити дані). Заповнювати їх можна і вдома. Після того подати до пункту реєстрації. Уже на місці її обміняють на реєстраційну картку, в якій зазначатиметься код доступу до персональної сторінки учасника тестування на сайті www.testportal.gov.ua

— Наступний крок — цю картку треба надіслати до відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти, чим підтвердити свою особисту волю на участь у тестуванні. Цього не було в 2008 році, але ми вимушені це зробити, оскільки мали приклади, коли хтось за когось реєструвався, потім не приходив, а це спричинило певні моральні та матеріальні збитки, — каже Ігор Лікарчук.

Після цього все, що залишається випускникам, — чекати на запрошення. Воно має надійти на адресу, зазначену в заяві про реєстрацію не пізніше, ніж за 10 днів до початку першого тесту.

Дати проведення тестування у 2009 році:

Історія України — 6 травня
Біологія — 8 травня
Фізика — 12 травня
Географія — 15 травня
Українська мова і література — 19 травня
Математика — 26 травня
Англійська мова — 2 червня
Німецька, французька, іспанська — 3 червня
Хімія — 5 червня

Наталія ОВДІЄНКО.

Фахівці зі спеціальності «Інтелектуальні системи ухвалення рішень»

Починаючи з 2009/10 навчального року Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі планує здійснювати підготовку фахівців за спеціальністю «Інтелектуальні системи ухвалення рішень» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст».

Це зумовлено:

по-перше, надзвичайним ускладненням завдань, які мають розв'язувати управлінці всіх рівнів за сучасних умов;

по-друге, стрімким розвитком обчислювальної техніки та сучасних інформаційних технологій, які можуть застосовуватися для підтримки ухвалення управлінських рішень.

За умов швидкого розвитку світової фінансової кризи ані попередній досвід фахівців із банківської справи та фіскальної політики, ані метод аналогій не зможуть з упевненістю гарантувати ухвалення ефективних рішень. Кожна пропозиція щодо таких рішень, з урахуванням їхніх найменших деталей, має бути перевірена на численних комп'ютерних моделях, побудованих різними дослідниками на базі різних підходів. Для цього потрібні фахівці, які впевнено орієнтувалися б у наявному доробку, могли об'єднати моделі, забезпечити засоби (комп'ютерні програми, бази даних, розрахункові алгоритми тощо) та проаналізувати одержані результати.

Саме такі навички передбачає спеціальність «Інтелектуальні системи ухвалення рішень». Фахівець із цієї спеціальності має бути добре обізнаний і з сучасними засобами обчислювальної техніки та інформаційними технологіями підтримки ухвалення управлінських рішень, і з предметною галуззю — тією сферою економіки, в якій він працюватиме. Виходячи з цього, підготовку таких фахівців доцільно здійснювати у вищих навчальних закладах технічного профілю, а також у навчальних центрах економічного спрямування.

Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі, який підпорядковано Міністерству фінансів України, є саме таким центром.

Розв'язання реальних завдань фінансової сфери

Випускники нашого університету із зазначеної спеціальності отримають грунтовні знання із сучасних засобів програмування на ЕОМ та економіко-математичного моделювання, навчаться застосовувати ці знання під час розв'язання реальних завдань у фінансовій сфері. Університет та його попередник — Українська академія зовнішньої торгівлі — вже протягом шести років готує фахівців з цієї спеціальності за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». За цей час було накопичено чималий досвід, який дасть змогу перейти до підготовки фахівців більш високого освітньо-кваліфікаційного рівня. Під час підготовки до ліцензування за цим рівнем в університеті було проведено значну роботу із вдосконалення матеріально-технічної бази, посилення кадрового складу, розвитку методичного забезпечення навчального процесу. Наші майбутні спеціалісти навчатимуться в шести комп'ютерних класах, обладнаних понад 100 сучасними комп'ютерами PENTIUM та CELERON із мультимедійними можливостями.

У комп'ютерних класах встановлено мультимедійні проектори LITE PRO210, які разом із комп'ютерами CELERON 600MMX, розташованими на робочих місцях викладачів, забезпечують відображення інформації з комп'ютерів на великі екрани (розміром 2х3 метри). Це дає змогу викладачам застосовувати різноманітні навчальні програми при проведенні практичних і лекційних занять, а також оперативно втручатись і давати пояснення під час виконання студентами лабораторних робіт.

Комп'ютери класів об'єднано в мережу через сервер на базі комп'ютера CELERON 600MMX. До цієї мережі також під'єднано сканери, лазерні принтери та інше сучасне периферійне обладнання. Сервер підключено до INTERNET по виділеній лінії, яка забезпечує надійне з'єднання зі швидкістю до 57600 bps. Університету надано повноваження із введення домена, якому призначено UAFT. EDU. UA. Адреса поштової скриньки університету: akademia@uaft.edu.ua.

На кафедрі іноземних мов обладнано чотири відеокласи, які також комп'ютеризовані та забезпечені супутниковим телебаченням. Студенти мають можливість прослуховувати новини (CNN, BBC) англійською мовою, є такі само можливості і щодо вивчення інших іноземних мов.

Університет має дві бібліотеки з чотирма читальними залами на 178 посадкових місць. Для студентів працює блок громадського харчування, у приміщенні навчального закладу є спортивний зал, медпункт. Для іногородніх маємо гуртожиток готельного типу.

Застосовувати різноманітні навчальні програми при проведенні практичних і лекційних занять, а також оперативно втручатись і давати пояснення під час виконання студентами лабораторних робіт.

Підготовку студентів зі спеціальності «Інтелектуальні системи ухвалення рішень» забезпечують 24 штатні викладачі, в тому числі 5 докторів наук та професорів і 15 кандидатів наук та доцентів. Крім того, за сумісництвом працюють 20 науковців, серед яких 3 доктори наук та 13 кандидатів наук.

Зв'язки із провідними науковими центрами

Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі встановив творчі зв'язки з Інститутом кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України — головним науковим центром країни з розробки інтелектуальних інформаційних систем і технологій. Провідні фахівці інституту — доктори та кандидати наук — беруть участь у навчальному процесі за сумісництвом. Наші студенти проходили практику на його базі. У питаннях підготовки спеціалістів ми також постійно контактуємо з Національним технічним університетом України «КПІ», Києво-Могилянською академією, іншими провідними навчальними закладами, в яких здійснюється підготовка фахівців зі спеціальності «Інтелектуальні системи ухвалення рішень».

Підготовку фахівців із цієї спеціальності в нашому університеті забезпечує кафедра вищої математики та інтелектуальних інформаційних технологій, завідувач якої — доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент НАН України Михайло Володимирович Михалевич. Під його керівництвом на кафедрі виконується значний обсяг наукових досліджень з розробки систем підтримки ухвалення управлінських рішень, економіко-математичного моделювання

Виконується значний обсяг наукових досліджень з розробки систем підтримки ухвалення управлінських рішень, економіко-математичного моделювання та розвитку численних методів розв'язання задач, які при цьому виникають.

та розвитку численних методів розв'язання задач, які при цьому виникають. Упродовж трьох років працівники кафедри опублікували 67 наукових статей, зокрема за останній рік — 21 працю; взяли участь у 17 наукових конференціях, у тому числі 15 міжнародних. Співробітник кафедри професор Михайло Данилович Бабич є членом організаційного та програмного комітетів Міжнародної наукової конференції «Питання складності обчислень», яка щорічно проходить в Україні. У 2005 році видавництво «Наукова думка» опублікувало монографію завідувача кафедри Михайла Михалевича (у співавторстві з академіком НАНУ Іваном Васильовичем Сергієнком) «Моделирование переходной экономики: модели, методы, информационные технологии» обсягом 36,8 друкованих аркушів. Крім того, провідними фахівцями кафедри видано 5 підручників та навчальних посібників, затверджених МОН, зокрема «Основи математичного програмування», «Теорія ймовірності та математична статистика» (кредитно-модульна система). Усі лабораторні, практичні, семінарські заняття, дипломні роботи (проекти) мають методичне забезпечення навчальними посібниками та методичною літературою, яка складена викладачами кафедр. Для студентів щорічно проводяться олімпіади. На засіданнях кафедр розглядають та обговорюють зміст дисциплін, що викладаються, їхнє організаційне та методичне забезпечення, ухвалюють рішення з їх поліпшення.

На навчання зі спеціальності «Інтелектуальні системи ухвалення рішень» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» прийматимуться особи, які одержали цю спеціальність за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» або мають базову вищу освіту зі спорідненої спеціальності. Термін навчання — один рік, передбачено обов'язкове написання дипломної роботи.

Михайло МИХАЛЕВИЧ,
доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент НАН України.

УРОК ПАТРІОТИЗМУ

Свято вишиванки

відбулося в 227-й київській школі імені Громова. Майже 200 учнів із тисячі протягом п'яти днів були одягнені в оригінальні вишиванки.

Педагоги, котрі активно підтримали ідею, вчились у школі, якою керувала Людмила Білецька, заслужений учитель, народна майстриня з вишивання. Вона і створила творчий клімат.

Данута КОСТУРА.

На знімку: фрагмент свята.
Фото з архіву школи № 227.

РЕЗОНАНС

Гнати таких!

Прочитав статтю «Сірі ненавидять особистості» Галини Євдокименко («Голос України» за 14.11.08 р.) і спочатку подумав, що це переказ телесеріалу «Ранетки» про директора-самодура. Але виявилося... Така інформація, вважаю, має супроводжуватися дзвоном на сполох!

Директора треба гнати зі школи поганим віником.

Тільки так можна оздоровити шкільну атмосферу.

Гарі ГАМУЛЯ.
Харків.

Нас позбавляють зв'язку зі світом

У нашому селі населення близько трьохсот чоловік, більша половина з яких — люди поважного віку. Як сніг на голову, звалилася звістка про те, що закривають місцеве поштове відділення й нас приєднують до сусіднього села Хорішки, розташованому у дванадцяти кілометрах. Питається, хто з нас, немічних і нездорових, зможе туди добратися, щоб одержати пенсію, пресу або посилку?!

Раніше пошта працювала, як годинник, люди в зручний час могли заплатити за світло й газ. Потім почала працювати три дні на тиждень. Тепер же вирішили зовсім закрити. Навіщо?

Виходить, що у військовий і післявоєнний періоди, роки розрухи й нестатків, пошту носили щодня. Тоді держава могла оплачувати працю листонош. А тепер, у мирний час, коли повинен бути достаток і стабільність, ми, прості люди, страждаємо від недофінансування або, вірніше сказати, безгосподарності.

Раніше листоноші носили тільки газети, журнали й кореспонденцію, а тепер вони стали ходячими магазинами, яких нас, пенсіонерів, позбавляють. Який листоноша погодиться в зимові короткі дні через ліс нести пенсію, та ще наслухавшись і начитавшись про грабежі...

Але ж у деяких старих людей не те що телевізора, навіть радіо немає. Без листоноші — вісника новин вони не будуть знати, що в країні робиться. І як бути тим, хто через хвороби з дому вийти не може? Листоноша для них усе — доставка преси й продуктів, оплата світла й газу, можна сказати, головний зв'язок зі світом, якого тепер позбавляють.

П. КУНДИУС, Г. ГРИГОРЕНКО, Г. ТУКАЛО... усього 22 підписи, жителі села Приліпка.
Козельщинський район Полтавської області.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Ударними інструментами оволодів, струнні — знаю, тепер залишилося з клавішними розібратися...

Фото Олени АЛЕКСЄЄВОЇ.

Кіровоградська область.

Кіно і казино

Мені вже за 80 років, а я добре пам'ятаю позитивний вплив кінофільмів «Чапаєв», «Як гартувалася сталь», «Молода гвардія» та багато інших. Вони виховували патріотизм, високу моральність і духовність, допомагали вистояти у тяжкі, буремні роки війни і відбудови народного господарства.

Нині екрани кінотеатрів і телевізорів заповнюють здебільшого зарубіжні фільми — бойовики, які культивують жорстокість, убивства, порнографію. Фільми з гуманними сюжетами, що пробуджують у людських душах добро і надію на краще майбутнє, майже витіснені з екранів. Патріотичні картини не випускають, бо у бюджеті на них не вистачає коштів, тож демонструють іноземні.

Нові кінотеатри не будують, а старі переобладнують на комерційні підприємства, щоб одержувати прибуток. Ринкова економіка витісняє культуру.

У той само час, мов гриби після дощу, з'являються казино, гральні автомати. Вони заманюють яскравими вивісками, і чимало людей шукає щастя у гральних закладах. Азартні ігри так захоплюють молодь, що переходять у «хворобу», подібну до алкогольної чи наркотичної залежності. Водночас гральний бізнес дає шалені прибутки своїм власникам.

Хотів якось зайти в казино, але мене з пенсійними копійками не пустили й подивитися. На порозі поспілкувався з охоронцем, а він розповів, що бізнесмени за вечір можуть програти десятки тисяч доларів.

Приходжу до висновку — не грошей у нас в державі не вистачає на культуру, а розуму. Бо на казино та розвиток грального бізнесу олігархам коштів вистачає, а на кіно — ні...

Василь ТИМОЩИК, ветеран війни і праці.
Київ.

Звання «народний» треба заслужити

Не можу зрозуміти, чому депутатів Верховної Ради називають «народними», а інших — обласних, районних, селищних — ні. На мій погляд, звання «народний» треба заслужити й чимало потрудитися, щоб його мати.

Місцеві депутати виконують свої обов'язки без оплати й пільг. «Народні» ж є недоторканними, мають численні привілеї й гарну зарплату за роботу, яку не виконують. Від народу вони дуже далекі, й потрібен він їм тільки перед виборами, для кількості голосів. Питається, за що їм дане таке високе звання — «народний»?

Іван КОНЮШЕНКО, інвалід Великої Вітчизняної війни.
Нова Каховка Херсонської області.

Чому робота на «гражданці» не впливає на пенсію?

У «Голосі України» № 209 за 1 листопада 2008 року із листі Леоніда Радченка із Черкас «Урахувати внесок працюючих на «гражданці» було порушено питання про надбавку до пенсії колишнім співробітникам силових структур за роботу на «гражданці». Ця проблема хвилює й мене.

Прослужив я в системі Міністерства внутрішніх справ більше двадцяти років. Пенсію одержую незначну. Але ж я вже майже два десятки років працюю на «гражданці», регулярно плачу в Пенсійний фонд, але ці відрахування мою пенсію ніяк не змінюють. Але ж повинна бути соціальна справедливість і матеріальний стимул.

З повагою, І. ЛЕБЕДЬ.
Запоріжжя.

Чвари нині недоречні

Шкода, що різні політичні сили не можуть між собою домовитися, щоб не дати Президентові розпустити парламент. У результаті, через їхню гризню, страждаємо ми — народ України. І тепер, коли скрізь тільки й розмов, що про світову кризу, потрібно об'єднати всі демократичні сили і думати про цілісність держави та вихід зі складного становища.

Микола ПОЛЮК.
Назірна Коломийського району Івано-Франківської області.

Якби всі так працювали

У наш час дуже багато говориться про проблеми медицини, про те, що і ліки, і лікування з кожним днем дорожчають і стають недоступними для бідних людей. Усе це насправді є. Але попри ті труднощі, які переживає галузь, не можна не згадати про те, що є у ній чимало доброго. Скільком людям допомагає, ставить на ноги, продовжує життя Хмельницький обласний госпіталь для інвалідів та учасників війни. Я теж нещодавно пройшла там курс лікування і переконалася, що і харчування, і ліки там безплатні. Та й ставлення до пацієнтів просто зразкове. Хворі вдячні невропатологу Михайлові Мардзвіку, кардіологу Лідії Мельник, терапевту Інні Карлечук. Усіх не згадати, але під керівництвом головного лікаря Людмили Пінчук працює справді чудовий колектив. Якби в усіх лікарнях так ставились до хворих, то й нарікань на нашу медицину не було б.

Олександра КАПІНОС, інвалід 2 групи, учасник війни.
Хмельницький.

Пільгові тарифи на газ у балонах чомусь не поширюються

У мене сорок чотири роки виробничого стажу, з них сорок років відпрацював на тракторі. Маю статус — дитина війни. Як відомо, діти війни мають пільги при оплаті комунальних послуг, але я їх особливо не відчуваю. Живу в селі у власному будинку, вода — в загальному колодязі, газ не підведений, тому купую його в балонах за повну вартість — 110 гривень. Газу в балоні мені вистачає у середньому на місяць. І знову купую...

А чому б сільським жителям не зробити на газ 25 % знижку, яку мають міські. Адже виходить, що діти війни, котрі мешкають у віддалених селах, користуються своїми пільгами тільки при оплаті електрики. А наскільки було б легше жити, якби газ у балонах дітям війни відпускали за пільговими тарифами. Це було б справедливо.

Юрій ВИШНЕВСЬКИЙ, ветеран праці, дитина війни.
Бошівка Буринського району Сумської області.

Він володіє гострим пером і влучним словом

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Пишу про журналіста з великої букви, Кирильчука Петра Кириловича з Коростеня Житомирської області. З ним мене пов'язує велика давня дружба.

Петро Кирилович, після закінчення Київського національного університету імені Тараса Шевченка, починав свій журналістський шлях у газеті «Радянське Полісся». А потім, набувши досвіду, став засновником газети «Іскоростень» (орган Коростенського виконавчого комітету). Тепер він працює головним редактором і продовжує писати дуже цікаві статті й новели. Його матеріали мають авторитет у більшості читачів. І я серед шанувальників таланту Петра Кирильчука, тому що влучне й правдиве слово нікого не залишить байдужим. Від усієї душі бажаю своєму другові й наставникові гострого пера й невичерпного натхнення.

Анатолій МАЦАН.
Коростень Житомирської області.

Фото автора.

ПАМ'ЯТЬ 33-ГО

Вимирала Україна

Діти паслися, як вівці,
В житниці Європи
На траві. Ці українці —
Ніби в дні потопу.
А потоп голодомору
Влаштував нам Сталін.
Убивав людей він мором.
Всі лиш поглядали.
Люди в нас уже лежали
Купою на купі.
Їх тоді не прибирали.
І смерділи трупи.
Вимирала Україна.
Світ на це дивився.
І росла тут домовина:
Мор людей відкрився.
Вимирала Україна.
Світ мовчав і далі.
Не потоп, а домовина
З України стала.
Бо вела до комунізму
Партія народна.
Лютим шляхом тероризму,
Ленінська і модна.

Іван КАССАЛА.
Камінь-Каширський Волинської області.

«10 років чесного партнерства»

«Сучасному фахівцю, який хоче працювати успішно і приносити користь людям, необхідно вміти орієнтуватися в питаннях оподаткування. Кількість приватних підприємств в Україні постійно збільшується. Підприємцями найчастіше стають люди, які за видом своєї попередньої діяльності ніколи не займалися бізнесом, — лікарі, учителі, військовослужбовці. Зареєструвався такий підприємець, і єдине, що його хвилює, одержання прибутку, а та обставина, що разом зі свідоцтвом про реєстрацію він набув ще й безліч обов'язків, ним не враховується. Проте виконувати обов'язки все одно доводиться. На жаль, це, як правило, пов'язано вже зі штрафами, сплатою пені, донарахуванням податків...»

Василь Матійчик. Перший віце-президент, генеральний директор Асоціації платників податків України.

Основним Законом України визначено — Україна це правова держав, і роль правових механізмів у функціонуванні державних органів та громадських організацій, що здійснюють захист економічних, соціальних прав та інтереси платників податків, все більше зростає.

Взаємовідносини державних органів з платниками податків мають здійснюватися в межах, чітко визначених законом, з дотриманням усіх правових норм і процедур. Збільшення податкового навантаження для суб'єктів господарювання означає або банкрутство юридичних осіб-платників податків, або, значно більшою мірою, їхній відхід до тіньової економіки.

Поштовхом для створення Асоціації платників податків України було бажання платників податків — громадян, бізнесменів та підприємців захиститися від зростання податкових вимог з боку держави, захистити свої права, інтереси свого бізнесу, своїх працівників, врешті-решт, майбутнє своєї держави та створити суспільство з більш низькими податками та більшою особистою свободою у веденні підприємницької діяльності.

Асоціація платників податків України є добровільною Всеукраїнською громадською організацією громадян України, громадян інших держав, осіб без громадянства, що створена на основі єдності інтересів для спільної реалізації своїх прав і свобод.

Асоціація проводить в законодавчих та виконавчих органах влади роботу, спрямовану на створення комфортних умов розвитку підприємництва. Наші фахівці тісно співпрацюють з Кабінетом Міністрів України, профільними комітетами Верховної Ради України, Державною податковою адміністрацією України та місцевими органами влади, об'єднанням роботодавців та іншими громадськими організаціями для формування сприятливої податкової, фінансово-кредитної та економічної політики. Зокрема, готуються та подаються на розгляд відповідних органів державної влади законопроекти і пропозиції, спрямовані на зниження податкового тиску на платників податків, розширення бази оподаткування, демократизацію процедури сплати податків. Асоціація бере участь у громадському обговоренні законопроектів і програм соціально-економічного розвитку, проводить їх незалежну громадську експертизу, надає свої висновки.

28 листопада 2008 р. Асоціації платників податків України виповнюється 10 років. Всі ті, хто працював над створенням АППУ, впевнені, багато пройдено, багато чого вдалося досягти, але доведеться пройти ще набагато більше, щоб зробити податкові відносини держави та бізнесу цивілізованими, прозорими та ефективними. Щоб наші діти та онуки змогли жити в заможній країні, вчитися, створювати сім'ї та продовжувати нашу з вами спільну справу, розвивати та примножувати багатство України.

Формування взаємної відповідальності між державою та платником податків є основним завданням асоціації і від того, наскільки добре ми зможемо налагодити партнерські стосунки між державою та підприємцем-платником податків, в значній мірі залежить успіх економічної політики держави.

У рівненських халупах...

ЖИТТЯ БЕЗ ПРИКРАС

Поки кандидати на посаду міського голови Рівного (а це люди небідні) витрачають немалі гроші на рекламу себе коханих, їх потенційні виборці живуть практично на «дні». Тому й агресивно зустрічають агітаторів, які від імені своїх кандидатів обіцяють їм золоті гори.

Під час чергового рейду в рамках оперативно-профілактичної операції «Побут» ми разом із працівниками Рівненського міськвідділу міліції побували в деяких будинках обласного центру, зокрема №6 по вулиці Ківвідзе...

...І жахнулися, в яких умовах не живуть, а виживають мешканці цієї ветхої двоповерхівки. Це, як погодився з нами начальник Рівненського міськвідділу міліції, полковник **Григорій Зарічнюк (на знімку)**, — бідняки, соціально незахищені люди, які мріють про нормальне життя, кращі житлові й побутові умови, але через «хронічні» нестатки зробити цього не можуть.

Тим часом міській владі не до мешканців нетрів — вона згадує про них лише напередодні чергових виборів, як і цього разу.

— Ми не проти агітаторів як людей, до них не маємо претензій, бо, можливо, вони цим заробляють собі на шматок хліба, просто ми зневірились у міській владі, — пояснила непривітність своїх сусідів одна з мешканок будинку.

А далі слухали людей, яким, схоже, добряче накипіло на душі від таких нелюдських умов...

— У нас є комендант, але добитися від нього нічого не можемо, — емоційно розповідає мешканка будинку Ангеліна Циганчук. — Туалет як заб'ється, нема ради. Доки на «053» додзвонишся... Днями, ночами, тижнями таке триває. Вікна розбиті. Хто їх буде склити? Нема кому. Ні коменданту немає до цього діла, ні житлово-експлуатаційному управлінню... Зрештою, скільки можна так мучитися, до кого вже звертатися?

Єва Боровиченко (на знімку) мешкає у злощасній двоповерхівці разом із донькою. У кімнатці, де навіть розминутися важко, її донька свого часу готувалася до вступу в Національний університет водного господарства та природокористування, згодом вчилася, отримуючи стипендію, змогла вибитися в люди... Але на цьому приємні асоціації з будинком закінчуються. Та й усе хороше, що залишилося у спогадах цієї родини, відбувалося, швидше, всупереч обставинам, аніж завдяки їм. Багато років тому, після смерті батька-годувальника, мати й донька втратили нормальне житло. Й опинилися тут.

— У таких умовах дуже важко жити, — зітхає Єва Боровиченко. — Та й умов, власне кажучи, тут ніяких. Щоб піти у туалет, потрібно чекати своєї черги... На кухні теж вісім господинь. А там у нас дві плити, працює лише дві конфорки **(на знімку)**, а кожна ж хоче приготувати їсти! Тут переважно молодь живе. Як вони це витримують, не знаю...

...А ось «постояльці» ще однієї халупи, що причаїлася майже в центрі Рівного, де ми теж побували під час рейду, взагалі вже ні про що не мріють. Хіба тільки про бодай якийсь дах над головою та шматок хліба. Господар прожив тут п'ятдесят років. Нині його дружина прикута до ліжка, а син — безробітний. Ані води, ані тепла, скрізь бруд та цілковита антисанітарія. Освітлює нічліжку одна-єдина стара лампа. На запитання, яким коштом вони живуть, господар відповів, що обходяться тимчасовими заробітками, наразі він «підпрацьовує» у підприємця, який «займається» автомобілями. У коридорі ми наштовхнулися на ще одного заспаного «мешканця» халупи. Господар розповів, що це його безпритульний знайомий на ім'я Юрій. Він прихистив останнього, щоб той не спав просто неба і не замерз...

Можливо, той, хто цього разу обійме посаду міського голови Рівного, зверне увагу і на рівненське «дно». І не лише тоді, коли воно потрібне як електорат...

Марина НОНКА,
Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото Михайла МЕЛЬНИКА.

ОГОЛОШЕННЯ

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує

про введення з 01.12.2008 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 21.11.2008р. № 1315 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно-Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	435,80	584,60	Електрифікований залізничний транспорт	435,80	584,60
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	435,80	584,60	Непромислові споживачі	435,80	584,60
			Виробничі с\г споживачі	435,80	584,60

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,80.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,35; денний-1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	395,17	Постанова НКРЕ № 1302 від 18.11.08
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,68	Постанова НКРЕ № 524 від 17.04.08
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	9,41	Постанова НКРЕ № 524 від 17.04.08
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	10,04	Постанова НКРЕ № 1214 від 23.10.08
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	116,05	Постанова НКРЕ № 1214 від 23.10.08
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	5,32	Постанова НКРЕ № 1214 від 23.10.08
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	26,60	Постанова НКРЕ № 1214 від 23.10.08

1. Замовник торгів:
Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149

1.1 Поштова адреса замовника: ***83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151***

2. Інформація про предмет закупівлі: ***Закупівля апаратури електричної високовольтної, а саме вимикачів високовольтних 110 кВ з гасінням дуги в елегазі:***
Лот 1:Вимикачі високовольтні 110 кВ з гасінням дуги в елегазі для підстанції "Єнакієве 110/35/6 кВ";
Лот 2:Вимикачі високовольтні 110 кВ з гасінням дуги в елегазі для підстанції "Рутченкове"

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано в ***газеті "Голос України" №191 (4441) від 08.10.2008 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.nerc.gov.ua за №72650***

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: ***25.11.2008 р.***

5. Вартість договору:
По Лоту 1 - торги визнані такими, що не відбулися (здійснення закупівлі перестало відповідати потребам внаслідок настання непередбачуваних об'єктивних обставин);
По Лоту 2 - ***1 798 320 (один мільйон сімсот дев'яносто вісім тисяч триста двадцять) грн. 00 коп. з ПДВ***

6. Інформація про переможця торгів
По Лоту 2:
6.1.Назва: ***ДП "Сименс Україна", код ЄДРПОУ 24940089***
6.2. Поштова адреса переможця: ***03150, м. Київ, вул. Предславінська, 11-13***
6.3. Телефон: ***(044)201-24-71***

---

1. Замовник торгів ***ТОВ "Сервіс-Інвест" код ЕДРПОУ 31018149***

1.1. Поштова адреса: ***83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151***

1.2. Контактні телефон, факс: ***(062) 303-13-64,*** e-mail: ***kucher@servisinvest.donetsk.ua***

2. Інформація про предмет закупівлі: ***Роботи з будівництва заходів кабельної лінії 110 кВ на ПС "Рутченкове"***

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: ***83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, к.518, на письмовий запит.***

3.1. Місце та кінцевий строк подання тендерних пропозицій:
83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 518, до 13.00 29.12.2008 р.

3.2. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій:
83055, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151,кімната 511 о 15.00 29.12.2008 р.

4. Додаткова інформація:
4.1. Процедура здіснення закупівлі: відкриті торги;
4.2. Відповідальний за проведення торгів: Кучер Дмитро Анатолійович;
4.3. Вартість тендерної документації: безкоштовно;
4.4. Закупівля здійснюється згідно з Порядком придбання товарів, робіт і послуг ліцензіатами, ціни (тарифи) на відповідну діяльність яких встановлюється НКРЕ, затвердженого Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 25 грудня 2002р. № 1455 із змінами і доповненнями, внесеними постановами Національної комісії регулювання електроенергетики України від 2 липня 2003 року №652, від 23 лютого 2004 року № 167, від 30 квітня 2004 року №434, від 29 червня 2006 року №865.

Втрачену ліцензію серія АВ № 117737, видану ТОВ «КОМПАНІЯ «АРД» Міністерством будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України 19 травня 2006 року строком до 19 травня 2011 року, вважати недійсною.

Господарський суд Луганської області постановою від 13.11.08 р. по справі № 12/47б визнав банкрутом КП «Троїцькжиткомпослуги», ід. код 03339644, Луганська область, смт. Троїцьке, 92100, вул. Комсомольська, 38 та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Будника Миколу Володимировича (ліцензія серії АВ № 397102 від 18.03.08 р. Адреса: 92600, Луганська область, м. Сватове, вул. Сасова, 83-а). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська, розташований за адресою: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Паторжинського 18а, викликає Бодрову Ольгу Вікторівну у судове засідання по цивільній справі за позовом Бодрової Ольги Вікторівни до Корнійчук Т. В., Пасічного Є. В., про визнання права особистої власності на квартиру в порядку спадкування за заповітом та зустрічного позову про визнання заповіту недійсним, що відбудеться о 17 годині 00 хвилин 11 грудня 2008 р. У випадку неявки відповідача справу буде розглянуто у заочному порядку.

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, пр. Шевченка, 29) від 18 листопада 2008 року по справі № 7/196-08-3365, товариство з обмеженою відповідальністю «Екомебліс», розташоване за адресою: м. Одеса, вул. Академіка Корольова, буд. 81, корп. 6, кв. 72, код ЄДРПОУ 34445392, розрахунковий рахунок № 26000002114001 в ВАТ КБ «Надра» м. Одеса, МФО 328975, ІПН 344453915514, свідоцтво № 22464919 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру товариства з обмеженою відповідальністю «Екомебліс».

Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю «Екомебліс» призначено арбітражного керуючого Сафронову Світлану Володимирівну (ліцензія серії АВ № 307355 від 22.03.2007 року; ід. код 2315615880; місце проживання: м. Одеса, вул. Рішельєвська, буд. 74, кв. 1).

Постановою господарського суду м. Києва від 20.11.2008 р. у справі № 24/472-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство «Технодорпроект» (01042, м. Київ, пров. Новопечерський, 19/3, код ЄДРПОУ 32825916, р/р 26000810009980 у Філії «Центральне регіональне управління» ВАТ «Банк «Фінанси та Кредит», МФО 300937), відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором банкрута ініціюючого кредитора Фізичну особу — підприємця Авілова Сергія Вікторовича (07400, Київська область, м. Бровари, вул. Гагаріна, 29, кв. 175, свідоцтво про державну реєстрацію від 17.02.2006 р. серії ВО1 № 073696).

З 3 по 5 грудня 2008 року, від 10 до 17 години, в «Українському домі» м. Київ, вул. Хрещатик, 2 відбудеться виставка технічних та інших засобів реабілітації з нагоди міжнародного Дня інвалідів. Вхід безкоштовний. Запрошуємо всіх зацікавлених і небайдужих людей. Організаторами виставки є Міністерство праці та соціальної політики України та ПО «Укрпротез».

Повідомлення

Відповідно до п.2 ч.1 ст.2 Закону України «Про обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» Вищий адміністративний суд України повідомляє про підготовку матеріалів **Семенюка Геннадія Васильовича** щодо обрання суддею Одеського апеляційного адміністративного суду безстроково.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 20.11.2008 р. у справі № 24/480-б Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтекс Трейд» (04071, м. Київ, вул. Петрівська, 15; код 32887266; п/р 26001300101611 в АБ «Східно-Європейський банк», МФО 322658), визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та ліквідатором призначено Чорного І. І. (01024, Київ-24, а/с 89). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Громадська Організація «Рада Самоврядування» повідомляє про втрату установчих документів, а саме:
— Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія А00 № 001101 від 11.10.2004 р.;
— Свідоцтво про державну реєстрацію громадської організації № 28-20 ГО від 21 листопада 2000 р. та довідку № 15 від 18 січня 2002 р.;
— Статут громадської організації зареєстрований 21 листопада 2000 зі змінами та доповненнями, а саме:
— 14 травня 2001 р.;
— 18 січня 2002 р.;
які були видані Солом'янським районним управлінням Юстицій в м. Києві, вважати недійсними.

Постановою господарського суду Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 18.11.2008 р. у справі № 10/1-08 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Відкритого акціонерного товариства «Завод «Термінал» (м. Вінниця, вул. 600-річчя, 17, код ЄДРПОУ 14312660, р/р 260035029 у ВФ ВАТ «Кредитпромбанк», МФО 302623).

Арбітражним керуючим (ліквідатором) призначено Северина Сергія Леонідовича (ліцензія серія АВ № 158515 від 15.01.2007 р., 21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 2, к. 709, тел. 8 (0432) 520355).

Втрачені документи вважати недійсними:
1. Паспорт гр. України (закордонний) Tomasson Olena, виданий 07.2008.
2. Свідоцтво про народження Хлуденко Олени Миколаївни, 23 серпня 1970 р., видане в м. Києві.
3. Свідоцтво про народження Голобородько Станіслава Олександровича., 9.07.92 , в м. Києві.
4. Свідоцтво про одруження Хлуденко О.М. та Томассон Томас Хеймир., 30 серпня 2007 р. в Московьскому відділенні РАГСу м. Києва.
5. Дипломи про вищу освіту Хлуденко О.М. ЛОВЕ №013045., Київський національний інститут культури, 28 червня 1996 г., реєстр. № К-7118.
6. Свідоцтво про середню освіту Хлуденко О.М., видан. 1987, м. Макаров-1, Київської області.
7. Свідоцтво про неповну середню освіту Голобородько С.О., 1992 р., с.ш. 188, Дніпровського р-ну, м. Києва.
8. Договір купівлі-продажу жилого приміщення на ім'я Хлуденко Олени Миколаївни, та Голобородько Станіслава Олександровича, ВАВ 592498, виданий 4.12.02., нотаріус Рудик И.П.
9. Свідоцтво про закінчення 1-х міських курсів іноземних мов №751, видане в травні 1991р.

Постановою господарського суду м. Києва від 20.11.2008 р. у справі № 24/476-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Інжиніринг та проектні рішення» (01004, м. Київ, вул. Дарвіна, 10, н/п № 37, код ЄДРПОУ 34979394, р/р 26005501018106 в ТОВ КБ «СКБ», м. Одеса, МФО 388313), відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором банкрута ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю «ВП «Прикарпаття» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, код ЄДРПОУ 34349505).

Постановою господарського суду м. Києва від 20.11.2008 р. у справі № 24/474-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ВФ «ПРОТЕКС» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, код ЄДРПОУ 35264852, р/р 26008311424701 в АБ «Південний», м. Одеса, МФО 328209), відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором банкрута ініціюючого кредитора Приватне підприємство «ВКФ «КОНТРА» (01004, м. Київ, вул. Дарвіна, 10, н/п № 37, код ЄДРПОУ 34981225).

ДП "Донецька залізниця" інформує

про введення з 01.12.2008 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 21.11.2008р. №1315 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДП "Донецька залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	435,8	584,6	Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа *(пост.КМУ від 14.10.2008 № 925)*	422,1	562,4
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше*(пост.КМУ від 14.10.2008 № 925)*	422,1	562,4	Непромислові споживачі	435,8	584,6
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	435,8	584,6	Виробничі с\г споживачі	435,8	584,6

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,80.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,35; денний-1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	395,17	Постанова НКРЕ № 1302 від 18.11.08
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	3,98	Постанова НКРЕ № 612 від 15.05.08
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	12,22	Постанова НКРЕ № 612 від 15.05.08
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	6,39	Постанова НКРЕ № 1185 від 23.10.08
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	61,78	Постанова НКРЕ № 1185 від 23.10.08
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	4,85	Постанова НКРЕ № 1185 від 23.10.08
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	24,25	Постанова НКРЕ № 1185 від 23.10.08

В інформації опублікованій ДП "Донецька залізниця" у газеті "Голос України" №206(4456) від 29.10.08р. позицію Групи споживачів правильно читати Тариф 1 класу 435,9 грн. за МВт/год Тариф 2 класу 584,6 грн. за МВт/год.

ПАРАД ПОРАД

№ 228 (4478) П'ЯТНИЦЯ, 28 ЛИСТОПАДА 2008

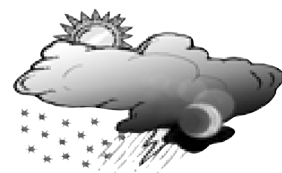

29 листопада в Україні мінлива хмарність, на заході помірні дощ та мокрий сніг. На дорогах місцями ожеледиця. Вітер південно–східний, 5—10 м/с, на заході місцями пориви 15—20 м/с, у Карпатах до 25 м/с. Температура вночі від 4° морозу до 1° тепла, у східній частині та на Прикарпатті 1—6° морозу; вдень 0—5° тепла, на півдні до 8° тепла, в Криму та на півдні Одещини близько 10°.

ЦЬОГО ДНЯ, 28 ЛИСТОПАДА

❑ **1683.** Помер Інокентій Гізель, культурний та церковний діяч, професор і ректор Києво-Могилянської колегії. ❑ **1838.** Народився російський скульптор Олександр Опекушин. Найвідоміший твір — пам'ятник Пушкіну в Москві, 1880. ❑ **1918.** У Курській губернії більшовики створили Тимчасовий робітничо-селянський уряд України — з метою повалення гетьмана Скоропадського й відновлення радянської влади. ❑ **1943.** Розпочалась Тегеранська конференція. ❑ **2006.** У приміщенні Верховної Ради відкрито пам'ятну дошку журналістові Георгію Гонгадзе.

КОСМЕТИЧКА

І зникнуть тріщини на п'ятах

Є простий спосіб позбутися тріщин на п'ятах і ступнях. Для цього треба помити ноги з милом і трохи розпарити п'яти, але після бані півгодини-годину нічим їх не змащувати. За цей час тріщини, чисті і м'які, почнуть поступово сохнути і стягуватися. А коли шкіра повністю висохне, треба змастити стопи звичайним кремом для ніг.

Дуже добре, якщо ви приймаєте ванну або парите ноги на ніч, бо за ніч тріщинки добре затягнуться, а вже вранці змастите ступні і п'яти живильним кремом. Коли робитимете так щовечора, то тріщини поступово почнуть зростатися, зменшуватися і зовсім зникнуть.

Якщо ж, як заведено, відразу після миття мастити потріскані п'яти кремом, то в цьому випадку крем потрапляє всередину тріщин, і їм важче затягуватися.

ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Щоб каструлі засяяли

Алюмінієві каструлі заблищать знову, якщо їх прокип'ятити разом з картопляним лушпинням, шкіркою ревеню чи яблук або розчином оцту.

Якщо в каструлі підгоріла їжа, налийте на дно холодної води і насипте солі. Через кілька годин можна легко видалити залишки. Для емальованих каструль підійде такий спосіб: залити каструлю гарячою водою, додати ложку харчової соди, залишити на деякий час, а потім прокип'ятити — залишки їжі буде легко видалити.

СМАЧНОГО!

Сирні палички

Потрібно: 300 г нежирного сиру, 2 варені картоплини, яйце, 2 ст. л. борошна, 0,5 склянки сметани, вершкове масло, сіль.

Сир, картоплю перекрутіть на м'ясорубці, додайте яйце, борошно, сметану і вимісіть тісто середньої густоти. Потім розділіть тісто на шматочки у вигляді паличок й опустіть їх у кип'ячу солону воду. Тільки вони піднімуться на поверхню, виловіть їх і викладіть на тарілку, полийте сметаною або розтопленим вершковим маслом.

Наталія БОРИСПІЛЬСЬКА.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Ефірні олії знеболюють і підсушують

ПРИРОДНІ ЦІЛИТЕЛІ

Оперізувальний лишай — це захворювання спричинює той само вірус, що є збудником вітряної віспи, або вітрянки. Він може дрімати в організмі роками, перш ніж раптово активізуватися, — найчастіше, це буває через ослаблення і стрес. Як правило, уражене місце починає трохи боліти, а через день або й більше з'являються надзвичайно хворобливі дрібні пухирці. Іноді досить сильні болі тривають тижнями, місяцями і навіть роками, вже після того, як пухирі зійшли.

Деякі ефірні олії можуть істотно знеболити і підсушити пухирці, краще скористатися комбінацією з двох-трьох. Якщо пухирці вразили невеличкі ділянки шкіри, їх потрібно двічі-тричі на день обережно змащувати оліями. Якщо ж уражені значні ділянки, олію додають у ванну або, розвівши водою, застосовують у вигляді теплих компресів. Для цього бажано використовувати олії бергамоту, евкаліпта і мела-леуки. Можна додати і лавандову олію — вона також загоює і знеболює.

Під час нападу оперізувального лишаю приймають солоні ванни — вони дають полегшення та сприяють загоєнню і підсушенню пухирців.

Для зміцнення нервової системи до раціону додають вітаміни групи В.

Трапляється, що оперізувальний лишай супроводжується депресією. У такому випадку чудово допомагає випита вранці чашечка настою розмарину. А чай з липового цвіту допоможе спокійно заснути увечері.

Якщо казати про попередження оперізувального лишаю, то бажано триматися подалі від хворих на вітряну віспу, особливо, коли почувається ослабленими.

Однак, якщо доводиться доглядати за дитиною, хворою на вітрянку, необхідно дотримуватися запобіжних заходів. Для цього у розбризкувач для рослин на 600 мл. води додають 10—15 крапель ефірної олії. Обприскування кімнати цією сумішшю допоможе уникнути інфекції.

При перших ознаках подразнення на шкірі вражене місце необхідно потерти свіжою скибочкою лимона.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Молодильні яблука існують

РЕЦЕПТ КРАСИ І ДОВГОЛІТТЯ

Яблука можуть продовжити людині життя на 17 років. Такого висновку дійшли британські вчені з Інституту досліджень їжі міста Норвіч (Institute of Food Research, Norwich).

Британські вчені зробили заяву, що регулярне вживання яблук сприяє продовженню терміну життя людини, а також омолодженню організму.

Дослідники знайшли в яблуках епікатехін поліфенолу — складний елемент, що поліпшує циркуляцію крові, підвищує рівень захисту імунної системи й омолоджує серце. Він сповільнює процес затвердіння стінок судин, що є однією з головних причин виникнення ризику хвороби серця, інфаркту або інсульту, на 21%.

Найбільша концентрація епікатехін поліфенолу міститься в диких яблуках, повідомляють учені.

За результатами дослідів з добровольцями, що споживали значну кількість яблучного соку, фахівці встановили, що їхня серцево-судинна система й організм загалом помолодшали мінімум на 17 років.

Про те, скільки всього потрібно з'їсти яблук, щоб помітно помолодшати, з повідомлення британських учених незрозуміло.

Яблука здавна відомі своїми корисними властивостями, у тому числі при ревматизмі, подагрі, атеросклерозі, хронічній екземі й інших захворюваннях шкіри. Вони допомагають зміцнювати зір, шкіру, волосся і нігті.

Крім того, цей фрукт містить речовини, що сприяють кращому засвоєнню заліза з інших продуктів.

РІА «Новости».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

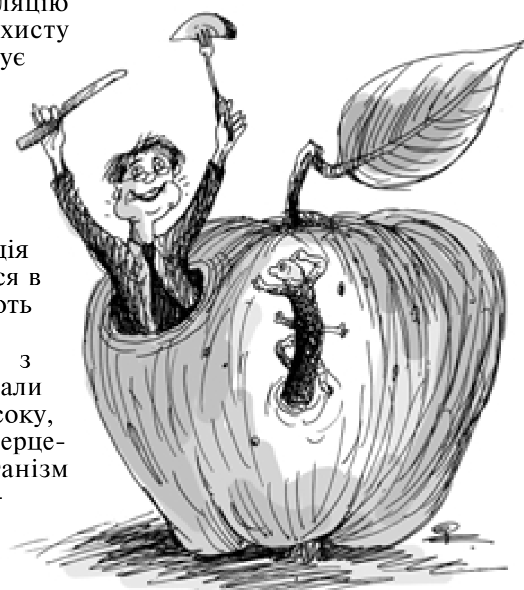

КОРИСНО ЗНАТИ

Зайве прагнення до чистоти може нашкодити

Пригадуєте байку про дядька, який, на запитання, де він купається, сказав, що в річці.

— Але ж зараз зима?

— Та скільки тієї зими...

Виявляється, цей жарт не позбавлений сенсу. Нещодавно дослідники встановили: надмірна охайність відіграє часом негативну роль і може спричинити деякі захворювання.

За статистичними даними, за останні 5 років різко зріс рівень захворюваності на діабет першого типу серед дітей. Фахівці довго намагалися знайти причину і, в результаті, дійшли висновку: винне зайве прагнення батьків до чистоти.

Фахівці провели дослідження, внаслідок якого виявили: деякі види бактерій і вірусів, що знаходяться у повітрі, сприяють своєрідному «загартуванню» організму. Тобто на них ще в дитинстві виробляються антитіла, тому, подорослішавши, людина хворіє значно менше.

Один з різновидів таких бактерій запобігає виникненню діабету першого типу, переконані вчені. Причому відсутність таких бактерій у повітрі може призвести також до розвитку алергії, астми й інших захворювань, пов'язаних з ослабленням імунної системи.

Учені дослідили мишей у лабораторних умовах. З'ясувалося, що гризуни, які виросли у цілковито стерильному середовищі, страждають на різні захворювання на 80 відсотків частіше, ніж ті, які перебували у звичних природних умовах. Результати дослідження показали, що надмірне прагнення до хорошого може принести величезну шкоду, якщо цим зловживати.

На сторінці використано інформацію Укрінформу.

Редактор номера Віктор НІКІПЄЛОВ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 3104

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»